

LV./19.

WWW.HEGYVIDEKUJSAG.HU

2025. NOVEMBER 4.

BUDAKESZIERDŐ • CSILLEBÉRC • FARKASRÉT • FARKASVÖLGY • ISTENHEGY • JÁNOSHEGY • KISSVÁBHEGY • KRISZTINAVÁROS • KÜTVÖLGY
MAGASÚT • MÁRTONHEGY • NÉMETVÖLGY • ORBÁNHEGY • SASHEGY • SVÁBHEGY • SZÉCHENYIHEGY • VIRÁNYOS • ZUGLIGET

„Az önkormányzatnak nincs mérlegelési joga”

Bár a vaddisznóészlelések száma még mindig magas a XII. kerületben, most már az önkormányzat által elrendelt csapdázás is beindult. Az első, véletlennek köszönhető eset után – amikor két disznó sétált be egy élve fogó ketrecbe – előbb öt, majd újabb hat állatot fogtak be tervezett módon a lapunk megjelenése előtti napokban. Mivel a csapdázás módszere – nagyjából hétévnyi kihagyás után – ismét sikerrel működik, Fekete Orsolya szerint néhány hónapon belül érzékelhetően kevesebb vaddisznó fog felbukkanni a hegyvidéki utcákon. A vaddisznóhelyzet kezelésével aktívan foglalkozó önkormányzati képviselővel és tanácsnokkal a gyérítés és a riasztás lehetséges eszközeiről, az állatvédelmi szempontokról, a lakók teendőiről és a várható eredményekről beszélgettünk.

Szabálytalan átkelés a túloldalra (nehezen megszokható esti látványosság a Normafán)

– Miközben az elszaporodó vaddisznók miatt a Hegyvidéken egyre többen aggódnak a személyes biztonságuk és az okozott károk miatt, az állatvédők szerint kényszerű a csapdázás, az elaltatás helyett pedig inkább életben hagynák a disznókat. Miért a csapdázás és altatás mellett döntött az önkormányzat?

– A csapdázás bevált befogási módszer, 2018-ig a korábbi önkormányzati vezetés is ezt alkalmazta – sikerrel. Akkor a befogott állatokat a városhatáron túlra, egy bekerített erdei vaddisznós kertbe vitték. Mivel ez a hely vadászterületként működött, ott általában lelőtték őket; bár az is igaz, hogy a legszerencsésebbeknek volt némi esélyük a túlélésre. (Folytatás a 3. oldalon)

A hős '56-os forradalmárookra emlékeztünk

Van-e megoldás a parkolási problémákra?

Hogyan lehet beszélgetni gyerekekkel a halálról?

Finom, lírai hangulatú képsorok segítenek kimondani a kimondhatatlant: az élet természetes része az elmúlás, egyszer minden és mindenki véget ér, így megy ez... Örök körforgás részei vagyunk. Van ebben valami felemelően szép és egyben szomorú is. A kérdés nem az, hogy kell-e, hanem hogy miként lehet erről beszélni – a gyerekekkel.

Szavak nélkül, kizárólag képekkel mesél a mulandóságról a HUBBY-díjas, 2025-ben az Év Illusztrátora címet elnyerő Máray Mariann legújabb csendeskönyve. A kötet címét – Így megy ez – Kurt Vonneguttól kölcsönözték, Az ötös számú vágóhídban sokszor elhangzik ez a mondat a halál kapcsán. És milyen találó!

Kell-e, és mikor, hogyan kell beszélni a halálról a gyerekeknek? Mi módon lehet segítségünkre ebben egy csendeskönyv? Ezekről a kérdésekről beszélgett a Bartók Pagony könyves-

Máray Mariann szavakkal nehezen elmondható érzelmeket jelenít meg

boltban Szabó Sándor, a Csimoto kiadó szerkesztője, Máray Mariann, Albert Éva pedagógus, mentálhigiénés, gyermekgyógyász-szerű szakember és Péterfi Rita, az Országos Pedagógiai Könyvtár főigazgatója október 21-én.

A HALÁL IS AZ ÉLET RÉSZE

A csendeskönyv (silent book) különleges műfaj. Nincs benne szöveg, csak képek, amikről mesélhetünk szavakkal, beszélgethetünk róluk, de nézegethetjük csendben is.

(Folytatás a 9. oldalon)

Art deco és Bauhaus a Hegyvidéken

Tarte tatin, a fordított almatorta

A tartalékos gólvadász, aki vadászik és makkot ültet

Gyerekeket és fákat nevel, a sport szeretetére tanít, a labdarúgásban is a fenntarthatóságot keresi Rajczi Péter, az Újpest korábbi válogatott csatára, aki belépett a honvédségbe, miközben képezi magát, hogy sportvezetőként segítse a magyar labdarúgás fejlődését. Arról is beszélgettünk vele, merre lenne érdemes haladnunk, hogyan hat a takarító munkája a csapat játékára, mihez kezd a daccal, amit a fiaiból kivált a pályán, és kiből miért válhat példakép.

Rajczi Péter a profi labdarúgás után is megtalálta helyét az életben

– A Városmajor látványához már hozzátartozik, ahogy a gyermekével itt focizik. Erős a kötődése a környékhez és a Hegyvidékhez?

– Kaposváriként 2003-ban kerültem Budapestre, amikor Újpestre igazoltam. Sokáig az I. és a II. kerületben éltem, az első kisfiunk az Ady Endre utcai lakásba született. A második kisfiunkkal viszont kinőttük volna a helyet, ő már a Csaba utcai, műemlékvédelem alatt álló épületbe született. A Városmajor pedig számunkra közösségi teret is jelent: Mór hatévesen ide jár oviba, itt, a műfüves pályán tartják az edzéseit, hazafelé menet játszótérreztünk, az edzések után pedig bemelegyünk a focipályára, és rengeteg ismerőssel is találkozunk. (Folytatás a 7. oldalon)

Végveszélyben a magyar szőlő?

RÓLUNK IS SZÓL – FŐVÁROSI HÍREK

Maximidik, reptéri gyorsvasút igen, Bubi nem?

Ne csak a szomszéd kertje legyen zöldőbb! Még a Hegyvidéken is jócskán található belső udvaros bérházak, amik híján vannak a növényzetnek, épp ezért nyáron valódi hőszigetként funkcionálnak, megkeserítve az ott lakók életét. Ezen segíthet az udvarkertek kialakítása, amihez ismét támogatást ad a fővárosi önkormányzat az „Égig Éró Fű” pályázatán keresztül.

Jövőre 80 millió forint áll rendelkezésre a körfolyosós (keretes beépítésű) társasházak belső udvarainak zöldítésére, zöldfelületek, zöldkazetták kialakítására, zöldfal, zöldtető telepítésére. Pályázóként 800 000–3 500 000 forint vissza nem térítendő pénzbeli támogatáshoz lehet jutni, a

FORRÁS: BUDAPEST.HU

Zöldebb kert, jobb közérzet, vidámabb lélek

Gyorsvasúttal a reptérre? Sokszor megígérték, de most úgy tűnik, valóban megépül a reptéri gyorsvasút, ráadásul új közúttal együtt. A tervek szerint elsőként az Üllői út külső része és a repülőtér között a bekötőutakkal együtt 12 kilométernyi, szinte végig kétszer három sávós gyorsforgalmi út készül.

Jelenleg a kiviteli tervek véglegesítése zajlik, a második fél évben írhatják ki az építési tendert, ezután kezdődhet a kivitelezés, ami két, két és fél évet vesz igénybe. Az útépitést követően várható a részben a föld alatt haladó gyorsvasút létreho-

zása. A járat a Nyugati pályaudvarról indul majd, és a Rákospuszta érintésével 20 perc alatt ér ki a Liszt Ferenc repülőtérre. A jegyár 3-4 ezer forint körül alakulhat.

A közlekedési beruházáshoz kapcsolódva szintén 2035-re készülhet el a repülőtér 3-as terminálja. A fejlesztések eredményeként akár a jelenlegi duplájára, évi 40 millió utasra is nőhet a budapesti repülőtér személyforgalma.

Agyó, telefonfülkék! Budapesten járva úton-útfélen láthatunk használaton kívüli, leamortizált telefonfülkéket. Ezek nemcsak a városképet rontják, hanem a köztisztaságnak sem tesznek jót, ezért a fővárosi önkormányzat úgy döntött, jövő tavaszig felmérést készít, majd elbontatja a felesleges fülkéket. Jelenleg ugyanis nincsenek pontos adatok a számukról, miként arról sem, hogy kinek a tulajdonában állnak. A közgyűlés arról is határozott, hogy a fővárosi kezelésű területeken már most megkezdődhet a szolgáltatási kötelezettség alól mentesített fülkék eltávolítása.

Egy deka fű volt a banánhéj. 10 gramm marihuánát ta-

láltak a rendőrök egy belvárosi szórakozóhely biztonsági őrénél. Rajta keresztül jutottak el ahhoz a dilerhez, aki nagy mennyiségű kábítószerrel tartott a lakásában. A mintegy 4 kilogramm marihuána, a több mint 700 gramm kokain, a fél kiló amfetamin és a több mint 110 gramm kék MDMA-tabletta összértéke eléri az 55 millió forintot. A rendőrök kábítószer-kereskedelem bűntette miatt hallgatták ki a férfit, őrizetbe vették, és a letartóztatását kezdeményezték.

Mi lesz veled, Bubi? December 23-án lejár a Bubi-rendszert üzemeltető Csepel-Nextbike konzorcium szerződése, azonban még nem született újabb megegyezés. Annak ellenére sem, hogy már egy éve megkezdődött a kiválasztás, és a Budapesti Közlekedési Központ (BKK) szeptember végére ígerte a szolgáltató megnevezését.

A hírek szerint a BKK-nak november végéig kell újra átvizsgálnia a közbeszerzési dokumentumokat, ugyanis az egyik pályázó referenciájával kapcsolatban kérdések merültek fel. Emiatt könnyen elképzelhető, hogy karácsonytól bizonytalan ideig nem működik majd a Bubi. Átmeneti megoldásként szóba jöhet a jelenleg futó szerződés ideiglenes meghosszabbítása, amivel kapcsolatban már folynak az egyeztetések.

Maximidikkel a Gellért-hegyre. Folyamatosan fejleszti a főváros buszparkját a BKK.

Nemrégiben három Mercedes-Benz Citaro K típusú busz állt forgalomba a 112-es szakaszán, és rövidesen a gellérthegyi 27-es vonalán is hasonló járművekre szállhatunk. A klimatizált, alacsonypadlós Mercedesek ergonomikus utastérrel, LED-es világítással, fedélzeti kamerákkal és korszerű, az átszállási kapcsolatokat is mutató utastájékoztató rendszerrel rendelkeznek. Szintén az utasok kényelmét szolgálják az üléseknél elhelyezett USB-töltők. A BlueTEC EURO VI-E környezetvédelmi osztályba sorolt motornak köszönhetően a maximidik átlagfogyasztása és ezáltal a környezeti terhelése alacsony. Mivel ez a fajta busz

65

új busz áll forgalomba
Budapesten
2026 áprilisáig

új busz forgalomba áll. Ezek mellett 2027-ig összesen 70 teljesen elektromos meghajtású, valamint 170 alacsonypadlós dízelbusz érkezik Budapestre. 2027-re a fővárosi buszállomány közel 90 százalékát korszerű,

FORRÁS: BKK.HU

Maximidi: maxi kényelem és korszerűség, mini környezetterhelés

mindössze 10,6 méter hosszú, a szűkebb utcákban is biztonságosan közlekedik.

A maximidik folyamatosan érkeznek Budapestre, a tervek szerint 2026 áprilisáig mind a 65

EURO 5-ös vagy annál modernebb hajtásrendszerű autóbusz teszi ki. Mindez azt jelenti, hogy évente közel 8 ezer tonnával kevesebb káros anyag kerül Budapest levegőjébe.

Hamarosan érdemes lesz kirakatokat nézni

Kétségtelen, hogy egy szép, ötletes kirakat egyszerű vevőcsalogató, de lehet ennél is több? Nyújthat kulturális értelemben is marandó esztétikai élményt? Az önkormányzat szerint a válasz egyértelműen igen – ennek szellemében hirdetett nemrégiben pályázatot a Községi Részvételi Iroda az üresen álló üzletek portáljainak berendezésére.

Eredetileg három önkormányzati üzlethelyiség kirakata kapott volna művészi köntöst, azonban a nagy érdeklődésre és a kiváló pályamunkákra tekintettel végül öt helyen jelenhetnek meg kerületi alkotók művei. Ezeket a kirakatok belső üvegfelü-

nyolcvanegyven küldték el a portfóliójukat. „Sok kezdő művész jelentkezett, de akadtak ismert alkotók is, a felhívás valóban megmozgatta a fantáziákat. A Budai Rajziskola vezetőjével közösen először húszra szűkítettük a támogatható pályázatok számát, ezek kerültek a zsűri elé, amelynek az önkormányzat szakemberei mellett a polgármester is tagja volt” – beszélt a kiválasztás folyamatáról Együd Réka, hozzáfűzve, hogy civil segítséget is kaptak a döntéshozatalban.

November 17-től két hónapon át a Nagy-Molnár alkotópáros, Gaal Mici, Majorosi Zsófia, Sinka Zoltán Gábor és Juhász Gergő Balázs munká-

FOTÓ: SÁRKÖZYGÖRÖGY

A készülő alkotásokkal színesedhet az utcakép, közelebb kerülhet az emberekhez a művészet

letére rögzített hordozókon tekinthetjük meg – mondta el lapunknak Együd Réka, a Községi Részvételi Iroda vezetője. Hozzátette, hogy az ötlet Kovács Gergely polgármestertől származik, aki egy civil ötletet továbbgondolva javasolta a pályázat kiírását a kerületben és környékén dolgozó művészek számára. Azzal a céllal, hogy tartalommal töltsék meg az üres ülethelyiségeket, színesítsék az utcaképet, és közelebb hozzák az embereket a művészetekhez.

Bár a pályázatot kizárólag a Facebookon tették közzé, az érdeklődés igencsak nagy volt, összesen

it láthatjuk majd a kerület központi részein sétálva. A művészek maguk választhatták ki, hogy a rendelkezésre álló üzlethelyiségek közül melyiket szeretnék tartalommal megtölteni, így az adott környezethez leginkább illő műveiket állíthatják ki. Vannak köztük festmények, installációk, grafikák, nyomatok, azaz sokszínű a kínálat. Amennyiben továbbra is lesznek üres és erre alkalmas helyiségek, a tervek szerint januártól újabb, a top 20-as listába bekerülő művészek munkáival ismerkedhetünk meg.

M.

XI. HEGYTÖRTÉNETI KONFERENCIA

„ÉDES SZÉP ZÖLD FÁIM”
JÓKAI MÓR ÉS A SVÁBHEGY

Konferencia időpontja:
2025. november 18. (kedd) 10.00-15.00

Helyszín: Hegyvidék Galéria
(1126 Budapest, Királyhágó tér 10.)

Konferencia programja:

- 10.00 – Köszöntés – **Kovács Gergely**, a XII. kerület polgármestere
- 10.05 – Konferencia megnyitása – **Földváry Gergely**, a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény vezetője

I. Szekció

- 10.10-10.30 – **Hermann Róbert** (Hadtörténeti Intézet és Múzeum)
Üldöző és üldözött a Svábhegyen – **Petőfi és Jókai** szakítása
- 10.35-10.55 – **Földváry Gergely** (Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény)
Jókai Mór budai birtokai és a svábhegyi-villa története
- 11.00-11.20 – **Katona Csaba** (Magyar Nemzeti Levéltár)
A szőlő és a bor Jókai Mór életében és művészetében
- 11.25-11.45 – **Gálffy Zsuzsanna** (Prímási Levéltár, Esztergom)
Görög olvasó angyalbakancsával avagy Jókai legkedvesebb étele, a babléves

Szünet (15 perc)

II. Szekció

- 12.00-12.20 – **Rózsafalvi Zsuzsanna** (MNMKK - Petőfi Irodalmi Múzeum)
Vály Mari emlékezése a svábhegyi Jókai-kertről
- 12.25-12.45 – **Szentkereszti Máté** (MNMKK - Országos Széchenyi Könyvtár)
Gyámlóító munkatársak: a Jókai-kert növényei
- 12.50-13.10 – **Horváth Anna**
Jókai, az újságíró és kertész: svábhegyi írások a magyar sajtó hajnalán

Szünet (15 perc)

III. Szekció

- 13.25-13.45 – **Fülöp Dorottya** (ELTE HTK Irodalomtudományi Kutatóintézet)
„Néha a Svábhegyen szép nyári estéken...”: A Svábhegy szerepe Jókai második házassága idején
- 13.50-14.10 – **Owaimer Olivér** (Petőfi Irodalmi Múzeum)
A svábhegy reprezentációja Jókai életművében
- 14.15-14.35 – **Tomasits Bence** (Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény)
Jókai hatása és emlékei a Svábhegyen

Konferencia zárása: 14.45-14.50

A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött.
Regisztráció: tomasits.bence@hegytortenet.hu
+36 70 426 9807

mOmkuIt

Gazdára várnak a lerobbant ingatlanok

Közel háromszáz önkormányzati lakás, üzlethelyiség áll üresen a XII. kerületben. Jelenős részüket senki sem használja hosszú évek vagy akár évtizedek óta, emiatt pedig egyre romlik az állapotuk.

Az üres ingatlanok akkor is jelentős kiadással járnak, ha az önkormányzat semmit sem költ a felújításukra vagy az állagmegóvásokra, mivel éves szinten több mint 50 millió forint közös költséget kell fizetni utánuk, a közüzemi alapdíjakról nem is beszélve. Ahelyett, hogy az önkormányzat még sokáig hagyná pusztulni a szobán forgó ingatlanjait, érdemesebb lenne inkább másképpen, az eddigiektől eltérő megközelítéssel hasznosítani ezeket – mondta el lapunknak Kocsis Borbála független önkormányzati képviselő.

Az 1. számú választókerület képviselője több üresen álló, nagyon rossz állapotú üzlethelyiséget is végigjárt Surányi Judit és Fekete Orsolya képviselőtársaival az elmúlt hetekben (*képünkön*). Ekkor született az ötlet, hogy legyenek nyílt napok, amikor meg lehet tekinteni az üres ingatlanokat. A lebonyolításban a képviselők is szívesen közreműködnének.

„Ne az önkormányzat írja ki a pályázatot, hanem az emberek, vállalkozások, civil szervezetek tegyenek ajánlatot az ingatlanok hasznosítására! – emelte ki javaslata egyik fontos elemét Kocsis Borbála. – Bár az üresen álló lakások többsége tényleg elég rossz állapotú, ezzel együtt lehet, hogy valaki lát bennük fantáziát.”

A képviselő példaként felidézte, hogy egy hölgy nemrég amiatt kereste meg őt, mert el kell hagynia XII. kerületi otthonát, és nincs pénze arra, hogy piaci áron vegyen ki albérletet. Olcsón akár egy lerobbant állapotú lakást is kibérelne, és még azt is vállalná, hogy szép lassan felújítja. Ily módon a hajléktalanságtól menekülhetne meg, és az önkormányzat is jól járna – a hivatal álláspontja szerint azonban erre jelenleg nincs lehetőség.

A régóta lakat alatt lévő üzlethelyiségeket civil szervezetek, vagy helyi művészek tudnák megtölteni étellel, ha nem kellene bérleti díjat fizetniük, csak a közös költséget és a közüzemi díjakat. Kocsis Borbála úgy véli, a lehetőségért cserébe az önkormányzat feltételül szabhatná, hogy az új bérlők lehetőségeikhez mérten újítsák fel az ingatlanokat, és programokat, kiállításokat szervezzenek, amelyek felpeszdtítenék a kerület kulturális, közösségi életét.

FOTÓ: KOCIS BORBÁLA

A hősökre emlékeztünk október 23-án

A Gesztenyés kertben tartott idei október 23-i megemlékezésen Kocsik Tekla és Vadász Gábor alpolgármesterek (*képünkön*), továbbá a XII. kerületben működő pártok, nemzetiségek, egyházak, hagyományörző és bajtársi szervezetek, helyi közösségek, kulturális, oktatási és sportintézmények, valamint a rendőrség képviselői helyeztek el koszorúkat A szabadság szárnyaló madara emlékműnél, amelyet az '56-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából készített Szmrecsányi Boldizsár szobrászművész.

FOTÓ: SÁRKÓZI GYÖRGY

A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testülete

2025. december 1-jén 17.00 órakor

KÖZMEGHALLGATÁST

tart a

MOM Kulturális Központ kupolatermében
(1124 Budapest, Csörsz utca 18.).

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 54. §-a értelmében a képviselő-testület évente legalább egyszer előre meghirdetett közmeghallgatást tart, amelyen a helyi lakosság és a helyben érdekelt szervezetek képviselői a helyi közügyeket érintő kérdéseket és javaslatokat tehetnek.

Kérdéseiket és javaslataikat előzetesen 2025. november 26. (szerda) 16.00 óráig írásban a Polgármesteri Hivatal Társadalmi Együttműködési és Közösségi Kapcsolatok Irodánál (1126 Budapest, Böszörményi út 19/a) vagy elektronikus úton a reszvetel@hegyvidek.hu e-mail-címen is benyújthatják.

Kovács Gergely polgármester

Beváltak a csapdák, de együttműködésre is szükség van

(Folytatás az 1. oldalról)

2018 után, az afrikai sertéspestis (ASP) megjelenése miatt megszünt az áttelepítés lehetősége, sőt, a vaddisznós kerteket is felszámolták, ezért az akkori vezetés felhagyott a csapdázással, és hat éven át nem tett semmit a ritkítás érdekében. Ez idő alatt a XII. kerületben annyira elszaporodtak a vaddisznók, és emiatt olyannyira megsokasodtak a lakossági panaszok, hogy lépnünk kellett: ismét elkezdtük a csapdázást. Sajnos az ASP miatt

az önkormányzatnak nincs mérlegelési joga, mit kezdjen az állatokkal, a hatályos előírások szerint nem lehet élve elengedni őket.

Azt elvetettük, hogy a csapdában kelljen lelőni a vaddisznókat – az első lövés után valószínűleg pánikba esne a csapat, és agyontaposnák egymást. Ezért a szakemberek szállítóládákban elviszik a csapdába ejtett állatokat, és egymástól leválasztva, egyenként elatartják őket. Noha ebben az esetben is elkerülhetetlen a

vaddisznók sorsa, úgy gondolom, mégiscsak ez a humánusabb módszer.

– *Az állatvédők úgy gondolják, hogy a csapdázás is kegyetlenség...*

– Az általunk alkalmazott befogó nem egy medvecsapda, amiben egy helyben vergődik az állat, hanem egy szobanagyságú ketrec. A csapdába csalt vaddisznók elszállítása általában már másnap megtörténik, addig is ellátmányt kapnak, a ketrecet pedig geotextíllel kerítjük körbe, hogy ne idegeskedjenek, amikor emberek jelennek meg a közelben. A tapasztalatok szerint a disznók nyugodtan elvannak a befogóban; ha nem piszkálja őket senki, nem esnek pánikba.

– *Más környékbeli önkormányzatok hogyan szabályozzák a vaddisznóállományt?*

– Több budai kerületben és agglomerációs településen jelenleg is kilövéssel gyérítenek. Mi nem támogatjuk ezt a módszert, lakott területen belül túlságosan kockázatosnak tartjuk.

– *A közösségi oldalakon rendszeresen előkerül alternatív gyérítési megoldásként az ivartalanítás. Felmerülhet ez itt is?*

– A jelenlegi szabályok szerint ennek sajnos nincs értelme, mert a befogott vaddisznókat nem en-

gedhetjük el élve a sertéspestis miatt. De ha fel is oldják valamilyen az évek óta hatályban lévő szigorú járványügyi korlátozásokat – erre a környéken tapasztalható nagyon magas ASP-fertőzöttségi szint miatt belátható időn belül nem látok sok esélyt –, az ivartalanítás akkor sem jelentene megoldást. Mivel már most is nagy számban vannak itt disznók, nem várhatjuk meg, míg ezek a tíz-tizenöt évig is élő állatok előregednek. További probléma, hogy a kerülethatárok átjárhatók, így akadálytalanul megjelenhetnének újabb, nem ivartalanított példányok.

– *Arra sincs lehetőség, hogy a kerület vaddisznóparkot létesítsen a befogott állatoknak?*

– A sertéspestis miatt a kerületben

jelenleg semmilyen park, kert, udvar, menhely nem létesíthető, ahol sertéseket tarthatnánk.

De ennek kialakítása a járványidőszak után sem lenne egyszerű feladat, már csak amiatt sem, mert nem tudjuk, hol helyezhetnénk el. Erre a célra csak olyan külterület lenne megfelelő, ami nincs közel a lakott részekhez, de nem is védett, mivel egy elkerített parkot teljesen szétéárnának az állatok. A Natura 2000-es természetvédelmi területek – ilyen a XII. kerületi erdők legnagyobb része – emiatt egyáltalán nem jöhetnek számításba.

– *Az emberi élet és a személyes tulajdon védelme érdekében mindent meg kell tennie a kerületnek, még akkor is, ha belterületen a*

FOTÓ: VADDISZNÓKA HEGYVIDÉKEN ÉS KÖRNYÉKEN FB-CSOPORT

Már fényes nappal is zavartalanul bandáznak a vaddisznók a Hegyvidéken

vadállomány kezelése nem feladata – írta az önkormányzat néhány napja az egyik befogásról szóló közleményében. Ha nem a kerületé a feladat, akkor kié? Kinek kellene vállalni a felelősséget?

– Minden vad a magyar állam tulajdona, tehát az államnak kellene felelősséget vállalnia a túlszaporodó vaddisznók miatt, a gyakorlatban azonban ennek nincs felelőse belterületen. Míg külterületen a vadásztársaságok tartják számon és szabályozzák a vaddisznóállományt, városi vadgazdálkodás nem létezik. Pedig csak a XII. kerületben több száz vaddisznó él, számuk a szakemberek különböző becslései alapján háromszáz és ötszáz közé tehető. Állami beavatkozás hiányában tehát az önkormányzatnak muszáj valamit tennie, mert az itt élők többségét zavarja, hogy az utcákon csapatostul vonulnak a disznók, sokan már nem is mernek gyalogosan közlekedni, és annak sem örülnek a lakók, hogy jelentős károkat okoznak a kertjeikben.

– *Mit tehetnek a lakók a vaddisznók távoltartása érdekében?*

– A lakosság közreműködése nélkül a gyérítés nem lesz eredményes, közösen kell tennünk annak érdekében, hogy a XII. kerület ne legyen vonzó hely a vaddisznók számára. Mindenkinek kellene felelősséget vállalnia a túlszaporodó vaddisznók miatt, a gyakorlatban azonban ennek nincs felelőse belterületen. Míg külterületen a vadásztársaságok tartják számon és szabályozzák a vaddisznóállományt, városi vadgazdálkodás nem létezik. Pedig csak a XII. kerületben több száz vaddisznó él, számuk a szakemberek különböző becslései alapján háromszáz és ötszáz közé tehető. Állami beavatkozás hiányában tehát az önkormányzatnak muszáj valamit tennie, mert az itt élők többségét zavarja, hogy az utcákon csapatostul vonulnak a disznók, sokan már nem is mernek gyalogosan közlekedni, és annak sem örülnek a lakók, hogy jelentős károkat okoznak a kertjeikben.

– *Vaddisznóriasztó eszközöket alkalmaz az önkormányzat?*

– A Normafa Park kísérletezik a látogatóközpont környékén különböző eszközökkel,

például hanggal, fénnyel riasztó berendezéssel, valamint feromonsprayvel. Mivel az állatok hozzá tudnak szokni a riasztók jelenlétéhez, a tapasztalatok szerint ezek csak rövid ideig hatások.

– *Eddig tizenhárom vaddisznót sikerült csapdákkal befogni a kerületben. Mikor lesz érezhető hatása a gyérítési programnak?*

– Abban bízom, hogy

a gyérítés néhány hónapon belül érezhető változást hoz,

egy éven belül pedig – a lakosság együttműködésével – már nem lesz annyira fajsúlyos probléma a vaddisznók jelenléte. Mivel a csapdázással 2018-ig eredményesen lehetett alacsony szinten tartani a disznók számát, a módszer valószínűleg ezután is működik majd. A meglévő hat csapda mellé egyébként érkezik még három, így a befogások felgyorsulhatnak.

nn.

MIÉRT SZAPORODTAK EL ENNYIRE A VADDISZNÓK?

A vaddisznók látványos elszaporodásának nem az az egyetlen oka, hogy a korábbi önkormányzati vezetés 2018-tól egyáltalán nem csapdázott – véli Fekete Orsolya. Mint mondta, a disznók, miközben folyamatosan nőtt a számuk, egyre szűkebb területen tudtak megbújni, az elmúlt években ugyanis nagyon sok beerdősült telek beépült. Ráadásul mivel a környék erdőiben gyérítési céllal lövik őket, illetve a sertéspestis miatt – hogy minél kevésbé érintkezzenek a kondák – a fenntartó etetésük sem lehetséges, emiatt is a belterületekre húzódtak be az állatok.

Zöld szigetek az aszfalttengerben

Közel ezer szavazattal bejutott a nyertesek közé, így a fővárosi közösségi költségvetés forrásaiból rövidesen megvalósulhat az Alkotás utca kizöldítésének ötlete. Ennek részeként a Déli pályaudvar mellett az út- és a villamospálya közötti közép-szigetetről eltűnhet az aszfalt, hogy a helyét fű, virág vagy cserje díszítse a jövőben.

Hogy ez miért jó nekünk? Mindenekelőtt azért, mert a Déli környékén lévő aszfalttenger nyaranta

amennyiben a fővárosnak nem lesz erre forrása – a későbbiekben hozzájárulna a XII. kerületi önkormányzat.

Ahogy korábban mi is megírtuk, hamarosan a XII. kerületben is elindul a részvételi költségvetés, amely a lakosság kezdeményezése alapján áll össze. A sok lakó által támogatott Alkotás utcai ötlet sikerét látva Mónus Angéla arra biztatja a helyi közösségeket, hogy nyújtsák be javasataikat, és

Most még sivár és üres az Alkotás utcának ez a szakasza, de nemsokára növények díszíthetik a közép-szigeteket

rettenetesen felforrósodik, a zöldítés pedig enyhítheti az úgynevezett városi hőszigetjelenség nehezen elviselhető hatásait. A telepítésre váró növényzet a látványával is kedvezően hat a közérzetünkre: mindenkit jobb érzéssel tölt el, ha az autóáradattal sújtott sivár környezetet legalább foltszerűen meg lehet törni egy kis természetességgel.

„Az eredeti tervek az Alkotás utca összes jelenleg még üresen álló közép-szigetének zöldítését célozták meg. A budapesti közösségi költségvetés pénzügyi keretei azonban most csak a Nagyenyed utca és a Városmajor utca közötti szakasz fejlesztését teszik lehetővé. A fővárosi szakemberek ötvenmillió forintra becsülték az automata öntözőrendszerrel ellátott zöld szigetek létesítésének költségét” – mondta el lapunknak az ötletgazda, Mónus Angéla. A hegyvidéki önkormányzati képviselő hozzátette: a mostani projektből kimaradó aszfaltozott szigetek átforgalmazásához –

fogjanak össze, hogy meg is lehessen valósítani ezeket. „Ha egy környék lakói hintát, netán mászókat helyeznének ki a közelükben található zöld-területre, esetleg grillezőhelyet hoznának létre, utcabált, szabadtéri tárlatot vagy bármilyen más közösségi, kulturális programot szerveznének, érdemes részt venniük a programban” – hívta fel a hegyvidékiek figyelmét a képviselő.

A részvételi költségvetés egyik nagy előnye Mónus Angéla szerint az, hogy a helyi közösségeknek nem kell várniuk egy civil szervezetre vagy az önkormányzatra, hogy befogadja a javaslatukat, hanem maguk választhatják ki azt, ami számukra a legfontosabb. Mindemellett úgy véli, a program igazi haszna a közösségépítő hatásában rejlik, hiszen a közös célok meghatározásához, a beadott ötletek támogatásához, végül pedig a kivitelezéshez is nagy szükség van az összefogásra.

-vá-

Hegyvidéki Közösségi Költségvetés: megkezdődött az ötletbeadási szakasz

November 3-tól elindult a kerületben a közösségi költségvetés: az önkormányzat olyan lakossági ötleteket vár, amik által szebbé, élhetőbbé válna a Hegyvidék. Bármilyen fejlesztésre, beruházásra, szolgáltatásra, eseményre, programra lehet javaslatot tenni **november 30-ig** online a kozosen.hegyvidek.hu oldalon keresztül, valamint papíralapon, a kerületszerte kihelyezett ötletgyűjtőkbe bedobva, például a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálatán és a Közösségi Részvételi Irodában. Az önkormányzat több eseményen várja az érdeklődőket novemberben, amelyeken közösen, szakértők segítségével gondolkodhatunk, mitől és hogyan lehetne még jobb hely a XII. kerület.

HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT

A Hegyvidéki Közösségi Költségvetés során papír alapú ötletbeadás céljából megvalósuló adatkezeléshez

Ezúton kijelentem, hogy az adatkezelőnek a fenti, a „A Hegyvidéki Közösségi Költségvetés során papír alapú ötletbeadás céljából megvalósuló adatkezeléshez” tárgyú adatkezelési tájékoztatóját megismertem és az abban foglaltakat tudomásul vettem.

Név:
Születési év:.....

Az ötletbeadáshoz nem kötelezően megadandó adatok:

Telefonszám:.....
Email cím:.....

Az alábbiak közül aláhúzással jelölje, hogy melyik Önre vonatkozó helyszín található a XII. kerületben:
lakóhelye, munkahelye vagy tanulmányainak helyszíne.

Jelen nyilatkozat aláírásával nyilatkozok arról, hogy elmúltam 14 éves és a XII. kerületben lakom, dolgozom vagy tanulok. Jelen nyilatkozat aláírásával hozzájárulok ahhoz, hogy a közölt személyes adataimat Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Polgármesteri Hivatal (1126 Budapest, Böszörményi út 23-25.; levelezési cím: 1535 Budapest, Pf. 925.; központi telefonszám: +36 1 224 5900) adatkezelő a Hegyvidéki Közösségi Költségvetés során papír alapú ötletbeadás céljából ezen hozzájáruló nyilatkozatom visszavonásáig kezelje.

Budapest Hegyvidék, 2025.

.....
aláírás

KÖZÖSSÉGI KÖLTSÉGVETÉS

HEGYVIDÉK, KÖZÖSEN, VELED!

DÖNTSÜNK KÖZÖSEN ÖSSZESEN 100 MILLIÓ FORINT SORSÁRÓL!

Küldd el ötletedet november 30-ig a honlapon keresztül vagy dobd be a kerületszerte kihelyezett gyűjtőládák egyikébe!

kozosen.hegyvidek.hu

Velünk és más lakosokkal ötletelnél?

TALÁLKOZZUNK ITT:

2025. november 6. csütörtök 18-20 óra, XII. kerületi Önkormányzat
2025. november 11. kedd 17-19 óra, Lóvasút
2025. november 18. kedd 18-20 óra, XII. kerületi Önkormányzat
2025. november 24. hétfő 17-19 óra, Hegyvidéki Kulturális Szalon

KÖZÖSSÉGI RÉSZZVÉTELI IRODA

KÖZÖSSÉGI KÖLTSÉGVETÉS

HEGYVIDÉK, KÖZÖSEN, VELED!

Ötletbeadó lap 2025/2026

Ötlet címe:

Ötlet leírása:

Mire megoldás az ötlet:

KÖZÖSSÉGI RÉSZZVÉTELI IRODA

Megteltek a parkolóhelyek, az önkormányzat keresi a megoldást

A XII. kerület területének több mint 90 százaléka a fizetőövezeten kívül esik, így a legtöbb helyen ingyenesen lehet parkolni. Ezt nagy számban ki is használják az agglomerációból ingázók: sok utcában hétköznapiokon annyian teszik le az autójukat, hogy az ott lakóknak gyakran már nem jut hely. A zsúfoltság együtt jár az időrabló és környezetkárosító körözéssel, parkolóhely-kereséssel, amit megelégedtek a helyben lakók. Az önkormányzat ezért – a kerületiek javaslatait megfogadva és érdekeiket szem előtt tartva – széles körben bővítené a parkolási övezetet.

Közös gondolkodásra hívta az önkormányzat az összes XII. kerületi városrész lakóját az idei év első felében, hogy felmérje a helyi igényeket, és az érintettekkel együtt keressen megoldásokat. A városrészi fórumok arra világítottak rá, hogy az emberek többségét szinte mindenütt leginkább a közlekedési problémák foglalkoztatják, és ezek között kiemelt helyen szerepelnek a parkolási nehézségek.

A lakók részéről leggyakrabban két megoldási javaslat merült fel, a kizárólagos lakossági parkolóhelyek számának növelése és a fizetőövezet bővítése. Az utóbbira vonatkozó ötleteket egy általános tapasztalat szülte:

a zsúfoltság miatt sokszor szinte lehetetlen autóval szabad helyet találni a fizetős zónák külső határain.

Ha csak a jelenlegi határokkal közvetlenül érintkező útszakaszok kerülnének be újonnan a parkolási zónákba, nagy valószínűséggel más utcákban merülne fel ugyanez a probléma – ezt felismerve a lakók egy része már azt kérte, hogy a teljes kerületre terjedjen ki a fizetőövezet.

70 SZÁZALÉK FELETT A TELÍTETTSÉG
„Hamarosan bővíülhet a XII. kerületi parkolási övezet” – erősítette meg lapunknak Kovács Gergely polgármester, aki erről már az október elején megjelenő interjúnkban is említést tett. Mint mondta, szakemberek bevonásával

megtörtént a forgalomszámlálás, szeptemberben összesen hét helyszínen mérték két héten át,

hétfőtől vasárnapig az utcai parkolóhelyek telítettségét. A megfigyelt hét terület közül ötben 70 százalék feletti volt hétköznapi az átlagos telítettség, ami indokoltá teszi az övezetbővítést.

„A vizsgálatok igazolták, hogy azokat az utcákat, ahol könnyen át lehet szállni buszra, villamosra, ráadásul ingyenesen lehet letenni az autót, sokan P+R parkolónak használják. Emiatt alig találnak maguknak helyet az ott lakók” – magyarázta a polgármester. Kitért arra is, hogy nemcsak a megállók, közlekedési csomópontok környékén, hanem a nagyobb intézmények, például a Szent János kórház, vagy a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem vonzáskörzetében is nagy a zsúfoltság.

Kovács Gergely kiemelte, hogy a fővárosi parkolási rendszer három évvel ezelőtti átalakítása után egyedül a XII. kerületben állt elő az a helyzet, hogy a legdrágább, 600 forint óradíjű zóna nem egy olcsóbb tarifájú területtel, hanem rögtön az ingyenes utcákkal „találkozik”. Ezért Orbánhegy, Mártonhegy, Németszőlgy és Sashegy egyes részei különösen nagy terhelésnek vannak kitéve.

egy-egy utcával tolnánk kijeb az övezethatárt. Több a jelenlegi határtól jóval távolabb lévő vizsgált helyszín is gyakorlatilag tele van a csúcsidőszakban” – mondta a polgármester. Hozzátette: támogatja a szakemberek javaslatát, miszerint érdemes

Mindenhol nagy a zsúfoltság, az itt élők sokszor alig találnak helyet

„A forgalomszámlálási eredmények azt mutatják, hogy nem oldaná meg a lakók problémáját, ha csak egy szűkebb sávban,

A csúcsidőszak parkolási állapotait látva finoman szólva is szükség lenne a fizetőövezet bővítésére

kevesebb mint 10 százalékára terjed ki.

MÉG NINCS ÜTEMTERV A BŐVÍTÉSRE

A szakmai javaslat szerint a bővítést követően Virányos, Kútvolgy, Kissvábhegy, Istenehegy, Orbánhegy, Németszőlgy és Sashegy egésze, Mártonhegy túlnyomó része, valamint a svábhegyi fogaskerekű-megállóhoz közel eső néhány utca és a Zugligeti Általános Iskola környéke is része lenne a fizetőövezetnek. Természetesen a helyben lakók az újonnan bevont területeken is jogosultak lesznek az egész évre érvényes kedvezményes lakossági várakozási engedély kiváltására. A bővítés ütemezése azonban még nem dőlt el.

Miután a parkolási övezet bővítésének tervéről az önkormányzat lakossági fórumot is tartott lapzártánk után, a XII. kerületi képviselő-testület várhatóan a november 13-i ülésén tárgyalja a témát. Az erről szóló

előterjesztés egy héttel az ülés előtt kerül fel a hegyvidek.hu/kepviselo-testületi-weboldalra. A kerület határozatát követően a fővárosi közgyűlés hozza meg a végső döntést.

A polgármester egy hónappal ezelőtti lapszámunkban már beszélt arról, hogy

az újonnan bevont területeken 2026 közepétől lenne érdemes bevezetni a fizetőparkolást,

mert – ha az állam nem támadja meg a főváros döntését – ekkortól már kizárólag online fizetési rendszer működik majd, így nem szükséges komoly összegért automatákat telepíteni. Azt is elmondta, hogy az övezetbővítés után vizsgálná meg a kerület, hol kellene kizárólag a helyben lakók által használható további parkolóhelyeket kijelölni.

mm.

Lakossági veszélyeshulladék-gyűjtés

A veszélyes hulladék szakszerűtlen tárolása, elhelyezése jelentős kockázatot jelent a környezeti elemekre és az élővilágra, így a Hegyvidéki Önkormányzat ismét veszélyeshulladék-gyűjtési akciót szervez e hulladékfajták leadására. A kommunális hulladéktól elkülönítetten gyűjtött veszélyes hulladékok ártalmatlanítása kémiai, biológiai vagy fizikai úton történik, a környezet veszélyeztetése nélkül.

Kérjük, hogy járuljon hozzá környezetünk megóvásához, és a háztartásában feleslegessé váló veszélyes hulladékokat hozza el, és adja le

a **Hegyvidéki Zöld Iroda** által szervezett gyűjtés során
2025. november 15-én, szombaton 8.00–11.30-ig
a **Tamási Áron utca 51. szám alatt található parkolóban!**

(A helyszín gépkocsival vagy a 110-es és 112-es buszokkal, a Thomán István utca felől könnyen megközelíthető, a Thomán István utca és Súlyom utca kereszteződésétől.)

Az alábbi veszélyes hulladékokat lehet leadni:

- elektronikai hulladékok (olyan gépek, készülékek, amik árammal, akkumulátorral vagy elemmel működnek);
- festékmaredek, ragasztók, csiszoló- és korrózióvédő anyagok és göngyölegeik (kivéve: hajtógáz sprayflakonok), ecset, rongy stb.;
- szerves oldószerek, hígítók;
- olajos szilárd hulladékok (rongy, szűrő-/felitatóanyagok);
- növényvédő és rovar-, rágcslóirtó szerek, fakonzerváló anyagok és göngyölegeik;
- kiürült hajtógáz sprayflakonok (légfrissítő, hajlakkos, csavarlazító, gyógyszeres, festékes stb.);
- használt akkumulátorok, szárazelem;
- fáradtolaj és használt étolaj;
- emulzióhulladék, kondenzvíz;
- gyógyszerhulladék;
- klf./vegyes, kis kiserelésű háztartási, fotó- és finomvegyeszer (savak, lúgok, fertőtlenítő- és tisztítószerek, kozmetikumok, hívó, fixir stb.);
- fényforrások (izzók, fénycsövek);
- használt gumiabroncsok, felni nélkül (legfeljebb 4 db/fő mennyiségben).

Figyelem! Azbesztartalmú hulladékot (pl. azbesztpala, szigetelőanyag), **hungarocell- és papírhulladékot**, valamint **higanyt** a gyűjtés során **nem tudunk átvenni!**

Az akció keretében **kizárólag XII. kerületi lakcímmel rendelkező hegyvidéki lakosoktól** (a lakcímkártyákat a helyszínen ellenőrizzük) **háztartási mennyiségű veszélyes hulladékot**, **valamint fejenként legfeljebb 4 db használt, felni nélküli gumiabroncsot** áll módunkban átvenni.

További információ a 06-70/953-1852-es vagy az 1/224-5961-es telefonszámon kérhető.

HEGYVIDÉKI
ZÖLD IRODA

EGYRE TÖBBSZÖR FORDUL ELŐ, HOGY:

EGY-EGY ESŐZÉS ALKALMÁVAL PÁR ÓRA ALATT ANNYI CSAPADÉK ZÚDUL A VÁROSRA, MINT AMENNYI RÉGEBBEN EGY HÓNAP ALATT ESETT.

ÖN IS TAPASZTALT ELÖNTÉSEKET A KERÜLETBEN?

HOSSZAN TARTÓ NYÁRI NAPOK GYÖTÖRNEK BENNÜNKET.

MELYIK KERÜLETRÉSZEKEN VOLNA SZÜKSÉG TÖBB ÁRNYÉKRA, HÚSÍTÓ PONTOKRA?

ASZÁLYOS IDŐSZAKOK OKOZNAK KÁROKAT A VÁROSI KÖRNYEZETBEN IS.

A KERÜLET MELY RÉSZÉIN TAPASZTALT ASZÁLY OKOZTA KÁROKAT?

KÉRJÜK, HOGY TÖLTSE KI A KÉRDŐÍVÜNKET!

„Nem szabad gyűlölni senkit, mert a gyűlölet gyűlöletet szül”

Gyász és megrendülés érzései kavarogtak a jelenlévőkben október 31-e délutánján, Semler Sándor (1926–1945) emlékkövének elhelyezésekor. Ágnes és Albrecht Wirtz, a Semler-villa új tulajdonosai, amint tudomást szereztek a volt lakók történetéről, azonnal elhatározták, hogy botlatókövet állítanak a Németvölgyi út 15. számú ház elé.

A botlatókövek arra tanítanak bennünket, hogy a történelem nem valahol máshol, nem másokkal történik, hanem itt, a mi utcáinkon, tereinken, a házunk előtt – fogalmazott beszédében dr. Nógrádi Péter, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének alelnöke. Ez a felismerés teszi valódivá, egyben kötelezővé is az emlékezést – fűzte hozzá.

akkor él igazán, ha nemcsak épületeit, hanem emlékeit is megőrzi.

A holokauszt-túlélő Fahidi Évát idézte Kirschner Péter, a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület (Mazsike) elnöke. Mint kiemelte, nem szabad elfelejteni a szörnyűségeket, beszélni kell ezekről, talán még is lehet bocsátani, de nem szabad gyűlölni senkit, mert a gyűlölet gyűlöletet szül.

KIZÖKKENNI A HÉTKÖZNAPI FORGATAGBÓL

Az avatón – amin Semler Sándor Londonban élő rokonait, Paul Kuzmint és családját is köszöntötték – Vadász Gábor hegyvidéki alpolgármester elmondta, hogy a botlatókő a né-

kormányzatnak van mit jóvátennie emlékezetpolitika terén, néhány lépésre a Turul-szobortól, másrészt a Magyarországon történt borzalmak egyik központi helyszínén állunk.

A Semler család történetét, Sándor rövid életét és halálának körülményeit Kriza Borbála helytörténész foglalta össze. Semler Sándor Budapesten született, jómódú polgári családba. Édesapja, Semler Elemér híres belvárosi posztókereskedő dinasztia leszármazottja, üzlete a Deák Ferenc utcában volt, vevői a legelőkelőbb körökből kerültek ki.

A családnak köszönhetően terjedt el hazánkban az angol posztó.

Üzletet tartottak fenn Londonban, és számos kisebb lerakattal rendelkeztek világszerte.

Semler Elemér és felesége 1936-ban építették a hegyvidéki villát, a négytagú család még abban az évben beköltözött. Sándor az Attila úti Werbőczy Katolikus Fiúgimnáziumban (ma: Petőfi Sándor Gimnázium) kezdte meg a tanulmányait. Érdekesség, hogy ott érettségizett József Attila, Radnóti Miklós és a környéken lakó Göncz Árpád is, aki talán ismerhette Sándort...

Amikor 1944 márciusában a németek megszállták Magyarországot, Sándor és évfolyama már áprilisban letette az előrehozott érettségi vizsgákat. A frissen érettségiző zsidó fiatalokat az idősebb korosztályok tagjaival együtt szinte rögtön behívták munkaszolgálatra.

Ágnes és Albrecht Wirtz (középen), a Semler-villa új tulajdonosai kezdeményezték a botlatókő elhelyezését

A családnak '44 nyarán csillagos házba kellett vonulnia, de a többiek túléltek az üldöztetést. Sándort szülei, nővére sokáig keresték, évekig reménykedtek, hogy egyszer hazatér.

Németországi aktája, ami felfedte halála körülményeit, nyolcvan évvel később került elő.

A buchenwaldi koncentrációs tábor egyik hírhedt altáborába vitték, regisztrálásának dátuma 1944. december 24-e. A táborba érkezése után alig három héttel már nem élt: 1945. január 11-én halt meg, halálának oka szívelégtelenség volt. A cinikus vagy gyáva náci bürokrácia rutinból ezt írta minden halálra gyötört,

agyonvert vagy lelőtt fogoly kartonjára.

NINCSEN OTT A HOLOKAUSZT ÁLDOZATAINAK LISTÁJÁN

Semler Sándor sohasem lett halottá nyilvánítva, neve nem került fel a holokauszt áldozatainak listájára. A Németvölgyi úti járdába sülyesztett emlékjel kialakítását az egykori Semler-villa jelenlegi tulajdonosai kezdeményezték, a Mazsike és a XII. kerületi önkormányzat hozzájárulásával.

A Semler-villa sokáig üresen, elhanyagoltan állt, éles kontrasztban a mellette lévő Villa Bagatelle felújított épületével, mígnem a Villa Bagatelle és a Bagatellini pékség és étterem tulajdonosa, a Wirtz házaspár megvásárolta. Felújították, és Bagatelle Gardenhouse néven home hotelé alakí-

tották át az épületet. Hat különböző karakterű szobájába – akár saját otthonukba – örömmel invitálják a vendégeket.

„Amikor megvettük a házat – zárta szavait Wirtz Ágnes –, tudtuk, hogy

nemcsak mint német és magyar állampolgár, hanem mint ember is kötelességünk, felelősségünk emlékezni.

Az egészben talán az a legszebb, hogy ez a folyamat ennyire személyes és természetes lett, és barátokra találtunk a Semler család rokonaiban.”

Szepesi Dóra

Egy város csak akkor él igazán, ha az emlékeit is megőrzi

Amikor lehajolunk ehhez a botlatókőhöz, nemcsak a múlt előtt hajtunk fejet, hanem egymás felé is fordulunk, mert az emlékezés nemcsak gyász, hanem kapcsolat is a múlt és a jelen, az egyéni sors és a közösségi sors között. Mert egy város csak

met *Stolperstein* magyarra fordítása, és ez a szó arra is utal, hogy egy pillanatra zökkenjünk ki a hétköznapi gondolatokból, tekintsünk vissza a múltra. Mint hangsúlyozta, kifejezetten fontos emlékeznünk ezen a helyen, mert egyrészt a XII. kerületi ön-

Sírhelyek újraváltása a Budapesti Közművek által fenntartott budapesti köztemetőekben

Évente több száz sírhely érvényességi ideje jár le a fővárosi temetőekben, melyet a sírhely felett rendelkezők a lejárat évében és az azt követő évben újraválthatnak. A Budapesti Közművek ügyfélszolgálatai személyesen, telefonon és online is segítik a hozzátartozókat munkanapokon.

Ha egy sírhelyet a lejárat évében vagy az azt követő évben nem váltanak újra, akkor megszűnik annak rendelkezési joga, így az újra kiadhatóvá válik. Az újraváltást a sírhely felett rendelkező személy vagy meghatalmazottja kezdeményezheti.

A már lejárt sírhelyek meghosszabbítása megváltási díj megfizetése ellenében lehetséges.

A sírhelyek újraváltását/megváltását a Budapesti Közművek temetőirodáin és a XI. kerületi Barázda utca 20–30. szám alatti központi ügyfélszolgálati irodán lehet személyesen intézni, készpénzes és bankkártyás fizetési módokkal. Ha valakinek nincs lehetősége személyes ügyintézésre, akkor e-mailben is jelezheti újraváltási szándékát az info@budapestikozmuvek.hu címre küldött levélben.

A Budapesti Közművek ügyfélszolgálataira beérkező megkeresésnek tartalmaznia kell a sírhely pontos adatait és a sírba temetett elhunytak nevét, temetési idejét (legalább évszám). A megkeresésre a sírhely temetői egyeztetését és szemléjét követően a Budapesti Közművek kollégái információt küldenek a sírhosszabbítás pontos összegéről és az átutalás alaki követelményeiről, annak érdekében, hogy a beérkezett összeg beazonosítása pontos legyen, és a számlázás megtörténhessen.

A Budapesti Közművek az újraváltás esetében részletfizetésre is lehetőséget biztosít.

A részletfizetési szerződés a Budapesti Közművek XI. kerületi Barázda utcai és az Árkád Bevásárlóközpontban található ügyfélszolgálati irodákon köthető meg, ahova honlapjukon vagy a (+36-1) 700-7000 számon foglalható online időpont.

A Budapesti Közművek BTI Temetkezési Divízió a sírhelylejárát évében a sírhely megváltásakor megadott lakcímre értesítőt küld, illetve a sírhelyre egy matricát is felhelyez, amelyen felhívja a figyelmet az adott sírhely lejárata.

(x)

VÁLTSA ÚJRA SZERETTEI SÍRHELYÉT!

ÉRDEKLŐDJÖN IRODÁINKBAN!

INFO@BUDAPESTIKOZMUVEK.HU
+36 1 700 7000

A tartalékos gólvadász, aki vadászik és makkot ültet

(Folytatás az 1. oldalról)
Szeretjük a parkot, hallottuk, hogy megújul, nagyon örülünk neki. Én időnként vadászok, kedvelem a természetet, a fákat, és van egy olyan „fejlövéssem”, hogy makkokat gyűjtök. Itt, a Városmajorban szedem össze a legtöbbet, aztán a balatoni nyaralónkban elültetem őket a kerítés mellett. Tavasszal kikelnek, majd nevelgetem a facsemetéket, és elajándékozom. A nagyobbik

Ma is hasznát veszi jó célzó képességének Rajcsi Péter

fiam, Bence a Hegyvidék Vasasban futballozik, a TF gyakorlóiskolájába jár, tizenkét éves. A feleségemhez hasonlóan én is elvégeztem a TF egyik szakát, vagyis sok szállal kötődünk a kerülethez.

– *Apaként edzi is a gyermekeit, vagy inkább csak játszik velük?*
– Tőlem nehezebben fogadnak el bármilyen tanácsot, mint az edzőiktől, hiába tudok sokat a játékról. De nem baj, hallgassanak csak rájuk, az edzőknek is el tudom mondani, amit gondolok, így rajtuk keresztül jobban eljut a gyerekekhez. Különbösen előjön belőlük a dac, veszekedés lesz belőle. Bár Bence igényli, hogy foglalkozzam vele.

– *Szeretné, hogy labdarúgó váljon belőlük?*
– Alapvető, hogy sportoljanak, ha pedig profik lesznek, az is jó hivatás, nekem nagyon tetszett ez az élet. De ha nem, akkor is legyenek egészségesek, ehhez kell a sport, ezt akarjuk beléjük nevelni, és példát is mutatni nekik. Más kérdés, hogy ma az élsport nem feltétlenül az egészségről szól. Bence dzsúdózt és atletizált, aztán visszatért a focihoz, de én a dzsúdónak is örültem volna. Ezek után egész életére elkísérheti majd a sport szeretete.

– *Ismerek az édesapjuk játékos múltját?*
– A kisebbik fiam szerint olyan híres vagyok, mint Ronaldo. Nagyon pici volt még, amikor játszottam, néha videón nézünk meg egy-egy jelenetet. A nagyobbik fiam többször látott a pályán, ő viszont később erő típus, az utóbbi egy évben ragadt meg a sportágnál, majd teljesen ráállt.

– *Milyen drukkerék? Ma már sajnos nem az a kérdés, hogy Újpest vagy Fradi, hanem hogy Barcelona vagy Real Madrid.*
– Hál’istennek a magyar válogatot is olyan szinten játszik, hogy a gyerekek felfigyeltek rá, főleg Szoboszlai Dominikre. A nagyobb fiam „mazochista”, mert a Manchester Unitednek szurkol. De becsületére legyen mondv, hogy olyan időszakban lett a kedvence, amikor rosszul

– Későn kezdtem focizni, atletizáltam, és extra gyors lettem, ugyanakkor kocka is fejben, vagyis ha százszor kellett vonaltól vonalig futni, akkor én százszor is megtettem, egy lépéssel sem fordultam meg korábban. Otthonról, a szüleimtől ezt a hozzáállást hoztam: szorgalmat, alázatot. Nagy akarat munkált bennem. Mindig az első akartam lenni, mindig a maximumot akartam kihozni magamból. Lehet, hogy ha idősebb játékosként valamivel kevesebbet akarok az edzésen, több energia marad a meccsre, de ilyen vehemens lettem, és én mindből tudtam építkezni.

– *A mai eszével viszont, ha jól értetem, más döntéseket hozna.*
– Sok mindent másképp lát az ember. Huszonöt éves profi pályafutás áll mögöttem, gyakran az érzelmeim vezettek, amikor racionálisan kellett volna gondolkodni, ugyanakkor ha így tettem volna, lehet, hogy úgy érezném, a szívemre kellett volna hallgatni. Így nem bánok semmit, és nem is panaszkodom, szép családom lett. Jó lett volna bajnoki címet ünnepelni, de bár ott tartana a mai Újpest is, hogy az aranyérem a tét. Ha viszont mindenki belelakott volna annyit a 2004-es és a 2006-os bajnokságba, amennyit én, akkor nem az utolsó fordulóra marad kétszer is a döntés. Nekem tiszta a lelkiismeretem, de már nem érdemes másokat hibáztatnom.

Fradi-verés után Kabát Péterrel

Di Mária játéka, akár az előző világbajnokságon. Nagyon szeretem mindazokat, akiknél látom az alázatot, és nincsenek túlsztárolva. Bár támadó voltam, Valverdét is kiemelhetem a Realból, miközben én is odavagyok Szoboszlaiért, mert rendkívüli az a meló, amit beletesz a futballba.

– *Olvastam egy másik interjúban, hogy önt is a mentalitása segítette át sok helyzetben. Mire gondolt?*

– *Sportvezetőként viszont még sok mindenben változthat, gondolom, ez a cél.*
– Sportmenedzseri és sportigazgatói képzésen is részt vettem, a pályafutásom alatt rengeteg tapasztalatot gyűjtöttem, miközben gyakran találkoztam visszaéléssel, hozzá nem értéssel. Nagy szükség lenne a magyar labdarúgásnak olyan szakemberekre, akik nem csak úgy „beleszakadtak”, hiszen a sport

amúgy is nagyon speciális terület. Emberekkel kell foglalkozni az öltözőben; a csapatban biztosan lesz kettő-három, aki tisztaságmániás, kettő-három, aki gyerekkori lelki sérüléseket hordoz, kettő-három, aki más miatt nagyon érzékeny, és így tovább. A sportvállalkozás olyan, mint egy ökoszisztéma, amiben a takarítótól az elnökig mindenkinek jól kell végeznie a dolgát, mert kihat a másikra. Ha éppen a tízes, a támadó középpályás tisztaságmániás, és nincs rendezve kitakarítva az öltözőben, rosszabbul játszik majd az egész csapat. Sokan nem is értik, mi mindenre oda kell figyelni.

– *Légióséveiben játszott Angliában és Olaszországban, később Ausztriába ment levezetni. Mi az, amit kint látott, és itthon is megvalósítana?*
– Nem követnék senkit, saját filozófiát kell megalkotnia a magyar labdarúgásnak, nem mindig ilyen vagy olyan iskolát, hollandot, németet utánóznia. A futballunk speciális terület, a magyar gyerek később érke, ám nagyon tehetséges. Minden klubnak identitásra van szüksége, amely az adott környezetben működőképesse teszi, miközben közösséggé tud válni.

– *Mikor vág bele fő csapásként újra a sportba, és milyen tisztségben?*
– Már bármilyen funkciót betölthetek, ügyvezető igazgató is lehetek, miközben egyelőre még tanulni is szeretnék, hiszen sokféle szakember más és más látásmódot hozhat a labdarúgás-

Mi más, mint foci? – kisfiával, Mórral a Városmajorban

ba. A fenntarthatóság is érdekel a sportban, akár gazdasági, akár társadalmi vonatkozásaiban. Egyrészt ott van példának az Udinese stadionja, amelyet telelaktak napelemekkel, másrészt fontos az edukáció a klubon belül: hogyan lehet szakembereket képezni és megtartani játékosokat, ha nem vagyunk akadémia?

– *Jelenleg mi minden teszi ki az életét?*
– Tartalékos honvédként képzésekre járok, bekerültem egy sportnagyköveti programba, hiszen ha el akar valamit mondani az ember, az sokkal könnyebb a sporton keresztül. Konferenciákon veszek részt; nemrég

Zágrábba utaztam kerekasztal-beszélgetésre a sportról és a fenntarthatóságról, a Testnevelési Egyetemen pedig írtam egy fejlesztési modellt a Kaposvári Rákóczi-ra, ami a helyi polgármester elé került. A gyerekeimmel foglalkozom, a nagyobbknak heti négy edzést tartanak, hétvégén meccs, a kisebb a Bozsik-programban vesz részt, szóval nem unatkozom. Szép időben lemegyünk a Balatonra, ritkán eljutok Somogyba, Kiskorpad és Nagybalom környékére vadászni. Néha pedig felmegyünk a Normafához, ott is tudok makkokat gyűjteni.

Arday Attila

ŐSZI PROGRAMOK

VÁROSMAJORI FUTÓKLUB

Kedden 18.30–19.30 Városmajori futópálya, rajthely

NORMAFA FUTÓKLUB

Csütörtökön 18.30–19.30 Norma-fa Park Látogatóközpont bejáratá

AEROBIK

Csak tanulmányi időszakban!
Hétfőn 19.30–20.30 Tamási Áron iskola (Mártonhegyi út 34.)

Kedden 17.00–18.00 Tamási Áron iskola (Mártonhegyi út 34.)

Szerdán

18.00–19.00 Jókai Mór iskola (Diana utca 4.)
19.00–20.00 Jókai Mór iskola (Diana utca 4.)

Csütörtökön 19.00–20.00 Német-völgyi Általános Iskola (Németvölgyi út 42–46.)

Pénteken 17.00–18.00 Svábhegyi Arany János iskola (Meredek utca 1.)

KÍMÉLŐTORNA

Csak tanulmányi időszakban!
Hétfőn

18.00–19.00 Jókai Mór iskola (Diana utca 4.)
18.30–19.30 Tamási Áron iskola (Mártonhegyi út 34.)

19.00–20.00 (stretching) Jókai Mór iskola (Diana utca 4.)

Kedden
18.00–19.00 Tamási Áron iskola (Mártonhegyi út 34.)

Szerdán

18.00–19.00 Tamási Áron iskola (Mártonhegyi út 34.)
19.00–20.00 (stretching) Tamási Áron iskola (Mártonhegyi út 34.)

Csütörtökön 18.00–19.00 Német-völgyi Általános Iskola (Németvölgyi út 42–46.)

Pénteken 16.00–17.00 Svábhegyi Arany János iskola (Meredek utca 1.)

MOZGÁS EGYETEME

Csak tanulmányi időszakban!
Kedden 18.30–19.30 Testnevelési Egyetem, „K” épület, aula (Alkotás utca 44.)

ZUMBA

Hétfőn 16.00–17.00
Szerdán 17.00–18.00

MOM Sport, balett-terem (Csörsz utca 14–16.)

ÚSZÁS

Vasárnap 11.00–15.00
Hegyvidéki Sportközpont és Tanuszoda (Városmajor utca 29.)

Az ingyenes belépőjegy 14.30-ig igényelhető a recepción!

Belépés: XII. kerületi lakcímkártyával. 4 éves kor alatti gyerekek ebben az időpontban nem használhatják az uszodát!

ASZTALITENISZ

Csak tanulmányi időszakban!
Hétfőn 17.30–18.30

Szombaton 9.00–10.30
Városmajor utca 29. (tornaterem)

FUNKCIONÁLIS EDZÉS

Hétfőn 18.15–19.45
Szerdán 18.15–19.45

Városmajor utca 71. (a műfüves labdarúgópályák mellett)

A CrossFit az USA-ból származó fitnessirányzat, amely gimnasztikai, súlyemelő, erőemelő és komplex mozgásformákat egyaránt tartalmaz. A funkcionális edzés nemcsak a fizikai kondíciót formálja, hanem mentálisan is erőssé tesz.

INTEGRAL YOGA

Kedden 20.00–21.00
Szerdán 15.30–16.30

MOM Sport, balett-terem (Csörsz utca 14–16.)

TAEKWONDO

Szerdán 17.30–19.00
Testnevelési Egyetem, „D” épület, küzdősportterem (Alkotás utca 44.)

A taekwondo egy közel 2000 éves, dél-koreai eredetű küzdősport, amelyet kortól, nemtől függetlenül bárki bármennyig gyakorolhat. Az edzéseken a fő fókusz az alapvető technikák elsajátítása mellett az önvédelmen van. A situációs feladatok között szerepelnek a különböző szabadulások, fojtások elleni védekezések, a keses támadások hatástalanítása.

További információ: tfse.hu/ szakosztaly/taekwondo

TOLLASLABDA

Csak tanulmányi időszakban!
Szombaton 11.00–12.30

Városmajor utca 29. (tornaterem)

TERMÉSZETJÁRÓ TÚRA

November 22.: Bakony-hegység, Gaja-szurdok. Túravezető:

AKTÍV HEGYVIDÉK

dr. Nagy Géza. A Gaja-patak szurdoka a Bakony egyik legszebb helye, a mellette fekvő Bodajk az ország legrégebbi zárandokhelye. **Találkozó:** 8.00-kor a Déli pályaudvaron. **Indulás:** a Déliből 8.10-kor induló vonattal Székesfehérvárig, onnan a Súr felé 9.40-kor induló busszal Bodajk, Ifjúsági táborig. **Útvonal:** Gaja-szurdok – Vaskereszt – Millenniumi fa – Halomsírok – Alba Regia-forrás – Bodajk, szoborpark – Kálvária – zárandokudvar. **Táv-szint:** 11 km, +/- 320 m. **Érkezés Budapestre:** késő délután. **Költség:** kb. 4000 Ft, teljes árú jeggyel.

A menetrendek változhatnak, ennek megfelelően az utazások időpontjai módosulhatnak.

Túravezetők, információ: Sütő-Nagy István – 06-1/202-7849, 06-30/934-6968; dr. Nagy Géza – 06-20/430-2892; Stark Gáspár – 06-20/923-3487.

Szakosztályi klubest: általában minden hónap harmadik szerdáján (15–21-e között) 18.00 órától a Hegyvidéki Kulturális Szalonban (Törpe utca 2.).

A programok – a többnapos túrák (szállás, étkezés, utazási díjak) kivételével – a hegyvidéki lakosoknak **ingyenesek!**

Információ: Hegyvidéki Szabadidősport Nonprofit Kft. (Városmajor utca 29.).

Lohn Angéla sportszervező: [lohn.angela@hegyvideksport.hu](mailto:angela@hegyvideksport.hu), 06-70/442-2135.

A résztvevők a programokon történő megjelenésükkel hozzájárulnak képek és videofelvételek készítéséhez, továbbá ezeknek a Hegyvidéki Szabadidősport NKft. weboldala-ira és Facebook-oldalaira történő feltöltéséhez, valamint időbeli korlátozás nélküli felhasználásához a cég kommunikációjához, marketingjéhez.

GÓLKIRÁLY ÉS KATONA

Rajcsi Péter gólkirály lett az NB I-ben 2006-ban, és az év játékosának választotta a Hivatásos Labdarúgók Szervezete. Az 1981-es születésű csatár kisebb megszakításokkal kilenc éven át futballozott az Újpestben. A klub 2004-es tavaszi menetelésekor, ami a mélyből az ezüstéremig vezetett, győztes gólt lőtt a Ferencvárosnak; 2010 őszén pedig két nem kevésbé szép akcióból vette be a zöld-fehérek kapuját a sporttörténeti jelentőségű 6–0-s diadala alkalmával. (A két klub évszázados rivalizálása során ennél nagyobb különbség nem alakult ki az Újpest javára az egymás elleni meccsekben. Korábban a híres, hetvenes évekből 8–3 számított a legnagyobb lila-fehér sikernek. Azóta a Ferencváros is győzött 6–0-ra az Újpest ellen, még 2022-ben.)

Rajcsi Pétert egy évvel a Budapestre költözése után, 2004-ben a válogatottba is meghívták. A következő három esztendőben tizenegyszer játszott nemzeti csapatunkban, és három gólt szerzett. 2023-ig tartó sportolói pályafutása alatt az angol Barnsley, az olasz Pisa, valamint a Kecskemét, a Mezőkövesd, a Kisvárd és a III. kerületi TVE mezében is játszott, utóbbiban négy éven át.

A profi futball után, a családi hagyományokat folytatva – apai nagyapja a Magyar Királyi Honvédség tüzérhadnagyaként szolgált –, hazaszeretetről belépett a katonaság kötelékébe, területvédelmi kiképzést kapott.

Hogyan lehet beszélgetni gyerekekkel a halálról?

(Folytatás az 1. oldalról)

A csendeskönyvek érzéseket, álmokat, emlékeket idéznek fel, olyan élethelyzeteket, érzelmeket jelenítenek meg, amiket nehéz szavakba önteni, de nem lehetetlen. Az illusztrációk vezetnek és segítenek „megírni” a saját történetünket.

A téma régóta foglalkoztatta Máray Mariann. Egy korábbi képét – amin az egerek téásdobozban viszik meghalt társukat, eltemetik, falatoznak belőle a bogarak, csontváz lesz, végül egy egér alakú, dúsabb füves terület jön létre a síron – ebbe a kötetébe is belevette. Így lettek főszereplői az egerek. A könyv közepén lévő oldalpáron látható illusztráció egy egészen friss gondolatát ábrázolja: az egyik oldalon egy egér haldoklik, a másikon egy egéranyuka sok kiseget szül.

Mindannyiunk sorsa, hogy megszületünk, növekszünk, van egy virágzó szakasza az életünknek, aztán szép lassan elmúlunk és meghalunk. Az erről való gondolkodást, beszélgetést a szerző az olvasóra bízta, ez a silent book szabad része. Albert Éva szerint semmiképpen sincs jól, hogy

nem beszélünk a halálról, mert az ugyanúgy az élethez tartozik, mint a születés. Az óvodásokat, kisiskolásokat ugyanolyan természetességgel foglalkoztatja az elmúlás, mint bármilyen természeti jelenség. Óhatatlanul találkoznak elpusztult kismadárral, bogárral, házi kedvencel.

Korábban természetes volt, hogy a gyerekek is részt vettek

temetésen, szembesültek a halállal, a környezet reagálásával. A toron már egy kicsit oldottabb hangulatban közösen emlékeztek meg az elhunytól. A mai társadalomból ezek a hagyományok, rítusok kikoptak, eltűntek.

NEM TABU, LEHET KÉRDEZNI!
A gyászkiérő szakember szerint akkor is fontos beszélgetni a

gyerekekkel az élet körforgásáról, ha nem érintettek, mert megtapasztalják, hogy ez a téma nem tabu. Lehet kérdezni. Sokkal többet ártunk nekik, ha magukra maradnak a gondolataikkal, mert amiről nem hallanak, amiről nem beszélnek, azt kitalálják maguknak, és az sokkal félelmetesebb lehet, mint a valóság.

Az Országos Pedagógiai Könyvtárban azzal is foglalkoznak, hogyan lehet gyerekközösségekben feldolgozni a csendeskönyveket. Maga a műfaj fantasztikus – jellemezte Péterfi Rita –, mert különböző rétegeit mindig az életkoruknak megfelelően tudják értelmezni az emberek. Mesélte, hogy egy hároméveseknek készült könyvvel például felnőttcsoportokban is mélyre lehet menni, annyi szép történet jön elő... A csendeskönyv alkalmat teremt arra, hogy tabutémákról is el tudjuk kezdeni valahogy a beszélgetést, és a csoport tagjai megosszák egymással a véleményüket, érzéseiket, gondolataikat. Az, hogy erről a könyvről mit mondanak majd, élethelyzet függvénye is. A gyerekek nagyon jól veszik a lapot!

A kezdő csendeskönyv-befogadóknak Máray Mariann saját tapasztalata alapján azt javasolta, hogy különösebb hókuszpókusz nélkül hagyják ott a könyvet a kanapén, az majd óhatatlanul beszippantja a gyereket. Aztán

a hátapon egy rózsaszín felhőn ül az egér.

A szakemberek arról is beszéltek, hogy a gyerekek, de a felnőttek is leginkább alkotásban tudják kifejezni az érzéseiket, szorongásaikat. Fontos segítség le-

TRAUMAFELDOLGOZÁS KÉPEKKEL

A csendeskönyv, azaz a silent book elnevezés egy konkrét eseményhez köthető és kijelölt céllal létrejött fogalmi meghatározás, amit a korábban már létező, de nem definiált könyvek – szöveg nélküli könyv, képeskönyv – megnevezésére vett át a könyves szakma. A Kép(es a) könyv – Tanulmányok csendeskönyvekről című kötetből kiderül, a fogalom a 2010-es évek menekültválságának kezdetén született Lampedusa szigetén. Pszichológusokkal együttműködve az IBBY (könyvtárosokat és gyerekkiadókat összefogó nemzetközi szervezet) olyan könyveket hozott létre a különböző kultúrkörökből és nyelvi környezetből érkező gyerekeknek, amikben csak képek vannak. Ezek segítségével próbálják feloldani az átélt érzéseket, traumákat a gyerekekben, mondván, ő majd pont annyit tud kihámozni magának, amennyire a saját helyzetében szüksége van.

lehet kérdezni a képekről: mit gondolsz, mi történik itt? Újra és újra elő kell venni, át kell beszélni, mindig felbukkanhat új szempont. Ebben a mostani könyvében például a spirituális dimenzió is megjelenik, a szemfülesek észre fogják venni, hogy

het a gyász munkában valamilyen kreatív tevékenység is, például az írás, a rajzolás. Hasonló témájú könyveket is ajánlottak, ezek címei: Elérhetetlen, Sok magányos ember, Amikor elmentél, Neked írok, Apu!

Szepesi Dóra

Máray Mariann illusztrátor (fenti képünkön) Így megy ez című csendeskönyvének főszereplői egerek, az ő történeteiken keresztül mesél születésről, életről, halálról, miközben érzéseket, álmokat, emlékeket idéz fel

Biankának megvolt a módszere a becsúsztatásra. Vonalkóddal fölfele, fenékel befelé, a nyakánál fogva. Türelemesen. A gépre bízta, hogy magába szívja az üveget, műanyag palackot, alumíniumdobozt. Vagyis bízta volna, ha sorra került volna, de előtte a bácsi nem boldogult a kis zacskónyi visszaváltandójával.

A bácsinak nem volt technikája. Pontosabban nem volt jó technikája. Bianka megfigyelte, ahogyan szinte hajtja a palackokat, abban a hitben, hogy gyorsan és lendületesen kell dobnia, mintegy túljárva a gép eszén. Nem együttműködve vele. A gép nem díjazta ezt a hozzáállást, minduntalan visszaklendezett a torkába hajtott üvegeket, a bácsi pedig minden egyes alkalommal szentségtelt.

– Hát ez nem lehet igaz, a szentséges úristenit neki, a kú...
Itt egy olyan jelzős szerkezet következett volna, amelyet gépre alkalmazni tulajdonképpen mulatságos, egyébiránt pedig rövid u-val kell mondani, de a bácsi az Úr nevének szájára vételenél is nagyobb véteknek érezhette, hogy valakinek – valaminek – az édesanyját szidja, ezért egy hosszúra nyújtott ú után elharapta a szidalmat, és rövid időre nyugalmat erőltetve magára ismét próbálkozott. A nyugalom épp csak a következő visszaöklendezett üvegig tartott, a bácsi megint egy hosszú ú-nál harapta el mondandóját.

Bianka megsajnálta az öreg. Menjen oda, segítsen neki? Magyarázza el, hogy kell? Vagy egyszerűen csak hívja fel magára a figyelmet, hátha a bácsi maga kér segítséget?

Megköszöri a torkát. A gép épp nagy csörömpölve elnyelt egy üveget, az öregúr nem hallotta a diszkrét jelzést. Bianka ismét megköszöri a torkát. A bácsi épp egy újabb palackkal próbálkozott, természetesen visszajött, természetesen már szitkozódni kezdett, amikor hirtelen beléhasított, hogy nincs egyedül, és röstelkedve hátrafordult.

– Elnézést kérek! – mondta őszintén szégyenkezve. – Az agyamra megy! – intett fejével a gép felé. Bianka úgy döntött, nem szégyeníti meg még jobban az öregurat, és megértően bólintott.

– Tényleg őrjító.
Kívárta a maradék négy palackot.
Nagy sóhajjal, kezében mobiltelefonnal lépett a géphez. Ami azt illeti, az azonosítás részét annyira ő sem szerette,

Tamás Zsuzsa:
Viszlát, Bianka!

az akadozó mobilnetet, a nehezen felismerhető QR-kódot, a valószínűleg nem elég jó technikát, amellyel a telefont a nyílásba helyezte. De amikor a gép név szerint köszöntötte, az megnyugvással töltötte el, és az immáron háromszáznolcvanegy darab visszaváltott italcsomagolására is büszke volt, meg a tizenkilencezer-ötven forintjára, ami a bankszámlájára érkezett – sajnos nem egy összegben. De akkor is.

Egyébként a visszaváltható palackok nagyobb részét valójában a barátja ürítette ki, Bianka ugyanis inkább rostos üdítőket vett magának, papírdobozosokat, néha egy-egy szénsavmentes ásványvizet. A barátja viszont nem szerette visszahozni az üvegeket.

Még nem érzett rá, gondolta Bianka, és megfogta az első palackot, majd óvatosan, vonalkóddal fölfele, fenékel befelé, a nyakánál fogva a gépbe helyezte. A gép szépen magába szívta a palackot, a számláló ugrott egyet, ötven forint, Bianka már fogta is a másodikat.

A teli szatyorból még csak három palack csúszott le a gép torkán, amikor a negyedik, érthetetlen módon, visszajött. Bianka óvatosan megfogta, kiemelte, majd a szokásos mozdulattal visszahelyezte a gépbe. Megint visszajött.

– Mi a fene... – szaladt ki Bianka száján, és idegesen hátrapillantott.

Legnagyobb riadalmára állt mögötte valaki. Mióta lehet itt? Bianka hirtelen úgy érezte magát, mint akit rajtakaptak. Ismét megfogta a negyedik palackot, ami egyébként egy rostos üdítő palack volt, gyerekeknek szánt ital csomagolá-

sa, ő vette magának. Még nem volt gyerekük, nem is voltak házások.

Bianka egyáltalán nem akart arra a videóra gondolni, amit a barátja mutatott neki pár napja, de amint próbálta elúzni a gondolatot, mind tisztábban látta maga előtt: a szegényes költségvetésből forgatott filmalkotásban egy kondigép volt hivatott jelezni, hogy a cselekmény edzőteremben játszódik, valamint a gép előtt szerencsétlenkedő nő „sportos” öltözete. Ez a sportos öltözet, ami egy feszülős topból és egy feszülős rövidnaciából állt, csodák csodája, beakadt a gépbe, és a nő, ejnye, nem szabadult. Jaj-jaj, nem szabadul. Most mi lesz.

Az lett, hogy bejött egy izmos kis fickó, és megkérdezte, segíthet-e. A nő megköszönte a felkínált segítséget, a kis mokány azonban nem boldogult a jaj-jaj-de-szerencsétlen beakadással, ellenben a sportos (feszülős) öltözet egyre nagyobb hatással volt rá, míg nem...

Hogy pontosan mi is történt a jaj-jaj-de-szorult-helyzetű nő és a kis mokány között, azt Bianka nem tudta meg, mert rászólt a barátjára, hogy azonnal kapcsolja ki ezt az akármít, és remegő hangon kérdezte meg, hogy ezt most miért kellett. Miért mutatta ezt neki.

– Nem volt ismerős? – kérdezte röhögve a barátja. – A pasi! Nem volt ismerős?

– Honnan lett volna ismerős? – kérdezte Bianka, komolyan megbántva.

– Biztos, hogy nem?
– Biztos!
– Előttünk állt a sorban. A pasi, a közértben. Előttünk állt a sorban – nevetett a barátja.

Bianka nem emlékezett rá.

Most viszont hirtelen összeállt a kép. A kis mokány a filmben kopasz volt, biztos ez is egy jelzés akart lenni, hogy milyen sportos. Vagy... na, mindegy. De pár napja a sorban rövid haja volt, és úristen, rövid haja van most is.

Bianka még egyszer próbálkozott a rostos üdítő palackkal. Megint visszajött.

– Segíthetek? – kérdezte a háta mögött álló, rövid hajú férfi.
– Köszönöm, nem! – vágta rá Bianka, és a százötven forinttal nem törődve sietve távozott.

1124 Budapest, Csörsz utca 18.
www.momkult.hu

THE NECKS [AUS]
2025/11/05 [SZE] 20:00
HIPNOTIKUS ZENEI UTAZÁS
AZ IMPROVIZÁCIÓ MESTEREIVEL

DANUBIA ZENEKAR
2025/11/09 [V] 19:00
PREMIERKONCERT

NÉMETH GÁBOR PROJEKT
2025/11/14 [P] 19:00
ÉLETMŰKONCERT

KENNEDY ADMINISTRATION [US]
2025/11/21 [P] 20:00
BROOKLYN VIBE
NAPSÚTÉSES, VIDÁM ZENE NEW YORKBÓL

HAMISÍTÓK
2025/11/26 [SZE] 19:00 GÁRDOS PÉTER – GESZTI PÉTER –
NAGY-KÁLÓZY ESZTER – RUDOLF PÉTER: HAMISÍTATLAN
BARÁTOK BESZÉLGETÉSE FILMRŐL, KÖNYVRŐL, SZÍNHÁZRÓL

HEGYVIDÉKI
HELYTÖRTÉNETI
GYŰJTEMÉNY

1121 Budapest, Zugligeti út 64.
www.helytortenetigyujtemeny.hu

**SVÁBHEGYI TÜNDERBKERT
JÓKAI ÉS A HEGYVIDÉK**
SZERDÁTÓL VASÁRNAPIG 10:00–18:00
HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS

1126 Budapest, Királyhágó tér 16.
www.hegyvidekgaleria.hu

A KÖLTŐ VÉRE
2025/11/28 [P] 18:00
JEAN COCTEAU – SZÜRREALISTA
FILMTÖRTÉNETI ELŐADÁS-SOROZAT
K.M.: GIMESY PÉTER

ÉDES SZÉP ZÖLD FÁIM
2025/11/18 [K] 10:00
KONFERENCIA – JÓKAI MÓR
ÉS A SVÁBHEGY

HEGYVIDÉKI IMPRESSZIÓK
2025/11/12–22. | MEGNYITÓ: 2025/11/13 [CS] 18:00
VÁLOGATÁS A HEGYVIDÉKI NEMZETKÖZI MŰVÉSZTELEPEN
KÉSZÜLT ALKOTÁSOKBÓL

1121 Budapest, Hollós út 5.
www.jokaiklub.hu

ADOK-VESEK
2025/11/08 [SZO] 13:00
FÓKUSZBAN AZ ÉVSZAKVÁLTÁS

VACKOR
2025/11/10 [H] 10:00
AZ ARANYSZAMÁR SZÍNHÁZ ELŐADÁSA

JAZZ PÉNTEK: DELOREAN TRIO
2025/11/07 [P] 19:00
FEAT. TÓTH SÁNDOR, SZAXOFON, K.M.: LEITNER MÁTYÁS [GITÁR],
KÁLDI TAMÁS [NAGYBŐGŐ], HEINFARTH GYÖRGY [DOBOK]

1122 Budapest,
Jakobinusok tere 1.
www.egyszulo.hu

Menő-manó élménytorna
2025.11.11. ; 11.14. (K) 10:00

Rhyme Time angol zenebölcsi
2025.11.10. ; 11.17. (H) 9:45

LÓVASÚT
KULTURÁLIS
ÉS RENDEZVÉNYKÖZPONT

1121 Budapest, Zugligeti út 64.
www.lovasut.hu

**NEM, NEM,
KÖSZÖNÖM**
2025/11/07 [P] 19:00
EGRESSY ZOLTÁN MONODRÁMÁJA
ELŐADJA: GUBÍK ÁGI

BÁB VASÁRNAP
2025/11/09 [V] 10:30
MESEERDŐ BÁBSZÍNHÁZ:
SZEGÉNY LEGÉNY SZERENCSEJE
MAJD KÉZMŰVES FOGLALKOZÁS

NŐFORGÁS
2025/11/09 [V] 19:00
HANGFESTÉS
MOZGÁSÉRZETEKSEL

ECC-PECC | HANGERDŐ
2025/11/16 [V] 09:30–11:15
ZENEPEDAGÓGIAI FOGLALKOZÁSOK
0–8 ÉVES KORÚ GYEREKEKNEK

**HAYDNNAL
ESZTERHÁZÁN**
2025/11/17 [H] 19:00
BŐSZE ÁDÁM ELŐADÁSSOROZATA

MONDJ IGENT!
2025/11/29 [SZO] 19:00
SZÓRAKOZTATÓ MONODRÁMA
IGAZ TÖRTÉNET ALAPJÁN

Mágya színpomp

Helyszín: Galéria 12 kávézó
1122 Budapest,
Hajnóczi József utca 21.
www.galeria12.hu
2025. november 10. - december 6.

G12

galeria12.hu

A belépés díjtalan

HEGYVIDÉKI
KULTURÁLIS
SZALON

1126 Budapest, Törpe utca 2., Városháza tér.
www.kuturalisszalon.hu

KVÍZEST
2025/11/10 [H] 18:00
MAGYAR FILMEK
KVÍZMESTER: JÁVOR GELLÉRT

BÁRMONGORA EST
2025/11/14 [P] 18:00
K.M.: RAFAEL MÁRIO, DINYA DÁVID

JANCSI ÉS JULISKA
2025/11/15 [SZO] 10:30
CSALÁDI DÉLELŐTT
MESEOPERA ÉS KÉZMŰVES MŰHELY

LÉGRÁDI GERGELY: FALAINK
2025/11/07 [P] 19:00
FELOLVASÓSZÍNHÁZ
K.M.: LÉGRÁDI GERGELY ÉS MAROS ANDRÁS

ANALÍZIS TÁRSASÁG #16
2025/11/11 [K] 19:00
IRODALMI TALÁLKOZÁSOK ÖNMAGAMMAL
K.M.: JUHÁSZ ANNA, RÁCMOLNÁR LILI

Jiu-jitsu

Hétfő, szerda 16.30–18.30

Meridiántorna

Kedd 15.00–16.00

Pilates torna

Hétfő, péntek 8.00–9.00

Balázs Márton Táncszínháza

Kedd, csütörtök 16.30–17.30

Társasjátéklklub

Péntek 16.30–20.00

liviavillaregisztacio@gmail.com
+36 30 409 2400

MAKOVECZ
KÖZPONT ÉS
ARCHÍVUM

AZ ELSŐ ÉVTIZED
AKTUÁLIS KIÁLLÍTÁS
Megtekinthető nyitvatartásunk
idejében.
[H] [SZ] [P] 14:00 – 17:00 között

NÉPZENEI TÁNCHÁZ
Kezdőknek, újrakezdőknek és haladóknak.
2025.11.30. [V] 17:00 – 20:00
www.makovecz.hu

BAJOR GIZI SZÍNHÁZMŰZEUM

„Színészek a kávéházban”
Közreműködik: Saly Noémi művelődéstörténész
Regisztráció szükséges! (szebenyi.agnes@oszm.hu)
november 19. 15 óra | Belépő: 1500 Ft

Töröcsik Mari 90 – születésnap beszélgetés
Vendég: Koltai Lajos operatőr, filmrendező
Regisztráció szükséges! (szebenyi.agnes@oszm.hu)
november 21. 16 óra | Belépő: 1500 Ft

Helyszín: 1124 Budapest, Stromfeld Aurél út 16.

BAJOR GIZI
SZÍNHÁZMŰZEUM

www.oszm.hu

barabás.villa
VÁROSMÁJOR

1122 Budapest, Városmajor utca 44.
www.barabasvilla.hu

LIGET AKADEμία
2025/11/13 [CS] 18:00
A VIDÉKI ÉLET LEHETŐSÉGEI
K.M.: VIRÁG TÜNDE SZOCIOLÓGUS

CSERESZNYÉSKERT
2025/11/13 [CS] 19:00
TROJKA TÁRSULAT PÉNZES
KOMÉDIÁJA TRAGIKUS NAPOKRA

HRABAL-LEGENDÁK
2025/11/18 [K] 19:00
TROJKA SZÍNHÁZI TÁRSULÁS
HOMMAGE A PINA BAUSCH

JAMBALAYA
2025/11/28 [P] 19:30
NEW ORLEANS-HANGULAT
ÉVADZÁRÓ LEMEZBEMUTATÓ KONCERT

PADAM – EDITH PIAF EST
2025/11/29 [SZO] 19:00
KÁRÁSZ ESZTER SANZONESTJE EDITH PIAF
EMLÉKÉRE

SZENT LÁSZLÓ HÁZ

JAZZATION szülinapi zsűrkoncert
2025.11.16. (V) 19:00

**ÖSSZMŰVÉSZETI
CSALÁDI NAP**
Harmath Artemisszel
és Molnár Györggyel
2025.11.08. (SZ) 15:00

**CSÖND-ZSÁK
KONCERTEK 25**
Egy pohár víz
játékonyági hangverseny
2025.11.20. (CS) 19:00

RETROPOTLO

„Gyerekműsorok”, amik generációkat gátoltak a fejlődésben

Következzék néhány gyerekeknek szánt tévéműsor a 80-90-es évekből, amik durvábban traumatizáltak minket, mint a ránk erőltetett manósapka, kantáros nadrág és a művházás Edda-koncert a szülők társaságában!

SZIMAT SZÖRÉNY, A SZUPEREB

Hazánkban a rendszerváltás előtt a kisüsti, a Technokol Rapid és a romlott lecsokolbász nagyjából kimerítették az extrém tudatmódosítók tárházát. A megroggyant vasfüggöny jóvoltából azonban a médiamunkások egyre egzotikusabb játékszerekből nyerhettek inspirációt. Ennek minden korábbinál egyértelműbb bizonyítéka volt a Szimat Szörény, a szupereb, amelynek az ötletgazdája belát-

szionista festészethez vezető úton, ezért célravezetőbb, ha a gyerkőcöket embertestű kutya/macskafejű csernobili kentaurok vezetik be a stricik és a taxisok misztikus világába. Megszületett hát Szimat Szörény, aki könyörtelenül felvette a harcot a cicalányokat futtató Vizoviczki Buksival, és halált megvető bátorsággal apportírozta az éjszakai klubokra hajított jugoszláv gránátokat. Mindemellert különös figyelmet szen-

Dr. Moreau kreatúrája a magyar alvilág nyomában

ta: komoly jogi és logisztikai problémákba ütközne, ha Tasnádi Péter óvodálatogatások keretében mesélne a késő 80-as évek makkos cipős, váltóméses, Bundesliga-frizurás alvilágáról. Ráadásul előadásai aligha indítanak el bárkit is az impresz-

telt Gyárfás Morzsira, aki gyakran került összeütközésbe a videokazettákkal csencselő Fenyő Rexivel. A sorozat kriminalisztikai felvilágosító jellegét tehát érteni véljük, ugyanakkor reméljük, hogy az alkotók a forgatás végeztével szabadon bo-

csátották Kern András túsul ejtett tengerimalacát, aki orgánumával asszisztált ehhez az audiovizuális maghasadáshoz.

A HEGY GYOMRÁBAN

– Schulzné, maga ölte meg a házimestert? (Snitt a vallatósóban kívültre, Derrick komor arc-csal kilép.) – Harry, Schulzné konyakot kér. (Végfőcím.) A retikülszemű felügyelő ehhez hasonló kalandjait már gyerekkorunkban is megmosolyogtuk, pedig a Magyar Televízió vezetősége úgy tekintett a Derrickre, mint szigorúan felnőtteknek szánt, vérfagyasztó tartalomra. Ellenben A hegy gyomrában című új-zélandi sorozatra mindennemű lelkiismeret-furdalás nélkül akasztotta rá az „ifjúsági” titulust, ami arra utalt, hogy

a programigazgató Pennywise bobóc minden jóindulatával viszonyult a gyerekekhez.

Ám helyett, hogy metszőollóval szúrta volna ki a focilabdájukat, netán C64-es dobozba csomagolt kötött pulóvert ajándékozott volna nekik, zokszó nélkül hagyta, hogy a szóban forgó széria vasárnap délelőttönként kerüljön adásba. A főhősök egy ikerpár, Rachel és Theo, akik nyári vakációjuk alatt felkeltik egy szakállas idegen úr érdeklődését. Szerencsére az illető nem a Zsolti bácsi becenévre hallgat, hanem az EZO TV körzeti megbízottja, és mint

ilyen, felismeri a gyerekekben rejlő paranormális képességeket. Rövidesen összeütközésbe kerülnek a helyi Wilbeforce klánnal, amelynek tagjai temetkezési vállalkozónak adják ki magukat, és csak annyiban különböznek a Zámbo családtól, hogy fél kiló zöld elpöfékelése után sem képesek egy jót vigyorogni. Bizonyos időközönként ugyanakkor arcuk mállásnak indul, és átalakulnak kétméteres tintahal-puli hibriddé, miközben világuralmi terveket szövögetnek. És akkor még egy szót sem ejtettünk a főcímmenéről, amelyet jó eséllyel maga Pándy András komponált az amstetteni rém hangstúdióinak berendezett pincéjében.

MÁTYÁS, A HÁZIMANÓ

Márpedig a vodka-Xanax-koktél szürcsölgetése Szécsi Pál legszebb dallamaira nem lehet az ötvenes elvált nők privilégiuma, kedélyállapotukat átélhetővé kell tenni az óvodások számára is! Vélhetőleg ez volt az a gondolat, aminek a hatására világra jött Mátyás, a házimanó, és megkezdte cseppet sem áldásos tevékenységét. Bár ez utóbbi kifejezés többszörös időzőjelben értendő, az egérszürke amorfnógnó története ugyanis mintha csak egy másnapos bérszámfejtő fejéből pattantak volna ki január első hétfőjén: Mátyás egy konyhai lefolyó alatti junkietanyán élt, kalandjai pedig kimerültek abban, hogy a parkban tett séta közben elkapta az eső, majd hazaérve ágyba zuhant, miután brandyvel(!) turbózta fel kakaó-

Fukusimai patkányvakond a szívlapát árnyékában

ját. Mindeközben – hogy az alkotók ne végezzenek fél munkát a gyermeki psziché szőnyegbombázása során – fejéből ágas-kodó kezeivel szolidan túrta apró orrát. Gyerekként már eleve komoly kihívást jelentett, hogy szimpátiát érezzünk valakivel, akinek az eredeti neve (Murun Buchstansangur) hasonlóan cseng, mintha valaki részegen olvasna fel a Necronomiconból, a 23 epizódnyi masszív nyomasztás azonban végleg betette a kaput nálunk. Csak remélni tudjuk, hogy a mérsékelten szeregethető kreatúra végül egy recés strandpapucs alatt lelte halálát.

SZEKRÉNYMESÉK

A Szekrénymesék – amelyet méltatlanul ritkán emlegetnek a legnyomasztóbb gyerekműsorok dobogósi között – megválaszolta a soha senki által fel nem tett kérdést: milyen bábfilmeket rendezett volna Tim Burton, ha elveszíti minden humorérzékét,

karaktereinek pedig saját kezűleg adja be első heroinadagját? A 6-7 perces epizódok helyszíne egy Mari nevezetű szekrény volt, ahol korábban jó eséllyel a martfűi rém is tárolt néhány hullát. A szocialista antikkereskedést idéző helyet még depresszívebbé tette a természetes D-vitamintól 100 százalékban mentes környezet, a sápadt horrorbábok és Sinkó László narrációja, aki ezúttal még meggyőzőbben hozta Hannibal Lecter karakterét. (Miközben lelki szemeink előtt lebegett a szinkronrendező mája, szép, nagy szemű babbal szervírozva.) A főcímmzene pedig a Szekrénymesék esetében is megért volna egy (fekete) misét, ami után feltétebb disszonánsnak hatott a Paprika Jancsival ágyba vonuló Tévé Maci látványa.

Kirsch András

DISZKOVERY

A cím csak ócska szóvicc

TAME IMPALA: DEADBEAT

Vannak, akik egész karrierjük alatt ugyanazt a dalt próbálják megírni, ugyanolyan jól, mint elsőre. Ramones, AC/DC, Motörhead. És vannak, akik nem. Sportot üznek abból, hogy mindig másképp hangozzanak. Bowie, Radiohead, Talk Talk. És hát közéjük tartozik az ausztrál Tame Impala is, ezt régóta tudjuk. Az új LP azonban az eddigieknél is jelentősebb eltérést hozott a megszólalásban: a pszichedelikus rockkal induló „zenekar” ötödijére egy house-lemezt adott ki. Már a borító és a cím is sejteti azt a komoly váltást, ami a stúdióban egyszemélyes projektnek számító Kevin Parkernél történt: azaz hogy apa lett. Ám a lelassulást sejtető cím ócska szóvicc, az abból következő apukás ütem pedig becsapás. Parker az ausztrál szabadtéri ravek hatására tempós tánzenére váltott (amiről legalább a nyolcvanas évek vége óta tudjuk ugyebár, hogy az új pszichedélia maga), és a zemélyesebb szövegekben ugyan reflektál az életében beálló változásokra, de a zenéje ettől még megy tovább a maga útján. Garázsos neopszichedélia elsőre, annak space rockos továbbfejlesztése a tízes évek egyik legünnepeltebb lemezén, majd a már sztárstátuszban elkészített és nagyon várt folytatásban egy szintipopos irányváltás, de még erősen pszichedelikus rétegekkel. Az első lesajnálta Tame Impala-album, a 2020-as The Slow Rush még tovább ment, és chillwave-es, balári beates, lusta nyári nu-disco lemezként állt helyt – annál, aki képes volt venni a korábbi kanyarokat. Most meg elektronikus tánczene, négynegyed, révédes van. És ez, úgy tűnik, nagyon nem jön be a kritikusoknak. Pedig Parker nem felejtett el zenét készíteni, csak más a megközelítése. Az eddigi kidolgozottságot, perfekt hangképet hiányolják, akik azt palástolják, hogy a rock helyett a house-zal van gondjuk. Én meg azt mondom, hogy a korai Tame Impaláról nem hittem el, hogy zenekar, mert stúdióban nem is jött át, hogy ritmusszekció hozza a groove-ot. Itt van lüktetés, maradt a neopszichedéliából is (ahogyan

az éneket effektjezi Parker), egyáltalán nem rossz lemez ez. (2025, Columbia/Sony)

THE LEMONHEADS: LOVE CHANT

Vannak, akiknek 30-40 év kell, hogy új lemezt adjanak ki. Az ABBA-tól Vashti Bunyanon át az MC5-ig sokáig lehetne sorolni a példákat. A rekorder Dean Gitter, akinek 1957-ben megjelenő albuma és 2014-es „visszatérése” között 57 év telt el. Evan Dandóval, a Lemonheads egyetlen állandó tagjával, vezetőjével is ez a helyzet. Technikailag ugyan jelent meg Lemonheads-album az elmúlt húsz évben, de azok mind feldolgozásokat tartalmaztak. Persze Dando azokban is nagyon jó, remek hangján úgy tud dallamokat csavarni, ahogyan csak nagyon kevesen. De egy saját dalos album már 2006 óta várt a sorára. És előtte is volt tíz év szünet két Lemonheads között. Dando punk rockkal startolt a nyolcvanas évek végén, és hányaveti power popos, folkos indie rockkal futott be a kilencvenes évek elején. Ő volt a szín-tér poszterfiúja, Kurt Cobain halála után pedig a következő, akiről azt gondoltuk, hogy a drogok áldozatává válhat. Sztárstátuszát eltékozolta, remek lemezekkel (Car Button Cloth – 1996, Baby I'm Bored – 2003) ugyan egy darabig a felszínen maradt, de az élete hullámvasúttá vált. Legutóbbi mélypontjáról egy brazil nő húzta ki, és délre költözve annyira rendbe jött, hogy ismét kiadott egy

albumot. A lemez teljesen oké egy ilyen visszatérés alkalmából – persze az, hogy a Love Chant az elmúlt két évtized lenyomata, túlzás. Benne vannak a mélypontok, szép ívet írnak le a szövegek a mostani állapotig. Zeneileg Dando nagyjából ott folytatja, ahol a 2006-os, punk rockos, telivér albummal abbahagyta. Sok riff, kettőzött lábdobok, inkább tempó, mint melankólia, a második felében egészen szép számok is. Olyan comeback, ami után lehet várni – és hinni – a folytatást. (Fire, 2025)

BJ

Telódia

Bányász a Marson!

Végül sikerült! Az emberiség eljutott a Marsra, kolóniákat létesített, és ásványkincsek után kutatva idővel megkezdte a mélység feltárását. Azonban a felszín alatti világ nem csupán szenet, vasat, aranyat és mindenféle ismeretlen fémet rejt, hanem rengeteg titkot és veszélyt is. Kiderült, hogy nem vagyunk egyedül...

FURCSA DOLGOK TÖRTÉNNEK

Ebbe az elképzelt, és annyira talán nem is vágyott jövőbe kalauzol el minket az okostelefon a Mines of Mars című játékban, ami sokkal-sokkal többet ad, mint amit előzetesen ígér. Egy magányos bányász bőrébe bújva kell egy szál csákánnyal, stukkerral és féklámpával felszerelkezve leereszkedni a talajszint alá. Első blikkre úgy tűnik, nincs is más dolgunk, mint járatokat felfedezni, egyik blokkot szétverni a másik után, és begyűjteni az érceket.

Ha pedig megtelik a puttony, akkor irány vissza a kolóniába, ahol a nyersanyagot felhasználva jobb felszerelést kreálhatunk! Ennek segítségével még mélyebbre juthatunk, több dolgot gyűjthetünk be, és olyan sziklákat is feltérhetünk, amik eddig ellenálltak a gyengébb szerszámoknak. Pont úgy hangzik, mint egy teljesen átlagos bányászkodós játék, amiből már láttunk néhányat korábban, és amely azért jellemzően hamar unalmassá válik.

A készítők ezért csavartak egyet a sztorin. Nem telik el sok idő, és a mélyben kezdenek furcsaságok történni. Robotokkal, szörnyekkel találkozunk, sőt szemmel láthatóan mesterséges objektumokba jutunk be, amelyek információteredékeket, elvesztett adatfájlokat és ősi titkokat rejteneek. Szép lassan kirajzolódik egy egészen izgalmas, kissé misztikus sci-fi történet, aminek van eleje és vége is. Szó sincs arról, hogy csak ásoगतunk a vakvilágba, és lerakétázzuk a szembejövő rémségeket a végtelenségig. Főként ez az, ami kiemeli a telefonos játékok sorából a Mines of Marst, mert önmagában a gyűjtögetés, felfedezés, csatázás és tárgyfejlesztés is egészen élvezetes.

Egyre veszélyesebb rémségek

A kétdimenziós, azaz oldalnézetes grafikának köszönhetően egy gyengébb, olcsóbb telefonon is gond nélkül elfut a játék. A látványvilág emiatt egyszerű, de igazán hangulatos, látszik, hogy a fejlesztők sok energiát tettek a munkába. Ennek köszönhetően könnyű beleélni magunkat a szegény bányász helyzetébe, aki egyetlen rádión keresztül tartja a kapcsolatot az emberiséggel. Az irányítás pofonegyszerű, és mivel akárhány életünk van, az sem okoz problémát, ha elrontunk valamit, ami azért könnyedén előfordulhat, ahogy haladunk előre a történetben, és egyre veszélyesebb rémségekkel találkozunk. Sajnos magyarul nem tud a játék, de minimális szótárazással azért lehet boldogulni. Tényleg csodálatos darab, én az évek során többször is végigjátszottam. Nagyon könnyen beszippantja az embert, és nem is ereszti, amíg a végére nem jár annak, hogy mégis mi a fene történt a Vörös Bolygón...

Ar: Androidra ingyenes, de az Apple mobilokon fizetni kell érte egy jelképes összeg.

Szalai Péter

Legendák szimbólumává vált sokunk kedvence

Itt az ősz, érik legfontosabb gyümölcsünk, az alma. Amely nemcsak finom és egészséges, de jól tárolható, ősztől kora tavaszig biztosítja számunkra a megfelelő vitaminbevittelt. A világon több ezer fajtája létezik, egy magyar évente átlagosan 12 kilót ropogtat el belőle. Lássunk néhány érdekességet a történetéről!

Az alma az egyik legrégebben termesztett gyümölcs a világon, és nemcsak íze, hanem kulturális jelentése miatt is fontos. Szimbóluma a tudásnak, a kísértésnek, de a szépségnek és az egészségnek is.

A gyümölcs Közép-Ázsiából, a mai Kazahsztán területéről származik, ahol még most is megtalálható a vadalma, az összes nemesített almafajta őse. Sőt, **Kazahsztán fővárosa Almati névre hallgat, ami szó szerint azt jelenti, hogy „almafák közt felnőtt”.**

Innen terjedt el az alma a Selyemút mentén: előbb a Közel-Keletre, majd az ókori Görögországban és Rómában is meghonosodott. Idővel a rómaiak,

kolostorok kertjeiben és nemesi birtokokon is termesztették. A középkori legendákban és népmesékben is gyakran szerepel: a szépség, a kísértés, a tudás szimbóluma is volt.

Az alma jelenlétét ma már természetesnek vesszük. Kisgyermekkorunk óta tudjuk, hogy nagyon egészséges, és megszoktuk, hogy mindenhol kapható, ráadásul olcsó – bár utóbbi sajnos már egyre kevésbé igaz. Valljuk be, az alma alulértékelt gyümölcs, pedig megérdemli, hogy sokkal többet tudjunk róla!

ÉLJENEK A HAZAI ALAPANYAGOK!

Ugorjunk vissza a jelenbe! Az őszi szezon beköszöntével egy új, edukatív eseménysorozatot indított el Horváth Boldizsár, aki 2019-ben alapította a Farm2Fork nevű vállalkozását, Mautner

Ma Kína, az Egyesült Államok és Lengyelország a világ három legnagyobb almatermesztő országa

az almatermesztés kihívásairól meséljenek. Kóstolót is hoztak a saját termésükből.

Szerencsére a XII. kerületben nem nehéz ismerkedni az almával, hiszen itt van nekünk a biopiac, számos kitűnő almatermesztővel. Például az említett kölcsei termelő, Németh Gyula is árul, akinél összesen huszonegyféle almát lehet kapni – a legtöbben nem is gondolnák, hogy létezik ennyiféle. Pedig

a világon összesen mintegy 8000-féle alma terem, ebből Magyarországon 400 fajta megtalálható.

A legnépszerűbb almák, amiket talán mindenki ismer, a Gála, az Idared, a Golden, a Jonagold, a Jonatán és a Star-king – színükben és ízükben mind-mind különböznek egymástól. Ezek is tartogatnak azért meglepetéseket, hiszen például a sokak által magyarnak gondolt Jonatán nem is magyar, hanem amerikai fajta, az USA-ban 1864 óta termesztik. Valamiért annyira megkedveltük, hogy az egész világon nálunk a legnépszerűbb, bár fokozatosan szorul vissza.

Az Újvilágba egyébként a 17. században jutott el az alma, az első almafákat 1625 körül ültették el Massachusetts környékén. Népszerűsége gyorsan nőtt, és az Egyesült Államok egyik legkedveltebb gyümölcsévé vált. Végre egy olyan növény, ami nem az amerikai konti-

nensről került Európába, hanem éppen fordítva! Időközben azonban az USA a világ második legnagyobb almatermesztő országa lett – az első ebben is Kína. A harmadik helyre pedig nemrégiben a lengyelek futottak be.

ROZMARING ÉS POGÁCSA – EZEK IS ALMÁK!

Vannak persze kifejezetten ősi magyar almafajták is, ezeket itthon egyre többen próbálják visszahozni a termesztésbe. Főleg azért, mert általában sokkal ellenállóbbak, érdemes velük ismerkedni.

Ilyen például a Húsvéti rozmaring, vagy a Téli piros pogácsa. Előbbi nem azért Húsvéti, mert akkor terem, hanem azért, mert jól tárolva akár húsvétig is eláll. A rozmaring nevet pedig

jellegzetes, kissé fűszeres íze miatt kapta. A Téli piros pogácsa az előbb említettnél ropogósabb, kissé savas, egyúttal édeskés, szinte mandulaízű. Érdemes lecsapni rá a piacon!

Kevésbé ismert fajta a Mutsu, amely egy ropogós, zöld alma, a Golden egy Japánban nemesített változata, csak rendkívül finom aromával. Szintén zöld a Gold rush, bár meglehetősen savanykás, pitébe és salátába is illik.

A Florina, ami az utóbbi időben édes íze miatt nagyon népszerű, az egyik leginkább feltörekvő fajta. A biopiacon és a kerületi termelői piacon szinte mindig lehet kapni. Egyik változata a Topáz. Nevében is magyar a Naményi piros, ami egy itthon, Szatmárban kifejlesztett, élénkpiros színű Jonatán-fajta.

5 ÉRDEKES TÉNY AZ ALMÁRÓL:

1. Az Őszövségben nem szerepel az „alma” megnevezés, csak tiltott gyümölcsként utalnak rá; az európai kultúrkörben aztán a 12. századtól kezdve a tiltott gyümölcs fokozatosan az almát jelentette. A latin nyelvben a *malum* szó jelentése egyszerre „rossz” és „alma” – ez is hozzájárult ahhoz, hogy a bibliai tiltott gyümölcsöt később almának kezdték ábrázolni.
2. Az alma a rózsafélék családjába tartozik, csakúgy, mint a körte, a szilva, az őszibarack, a cseresznye, az eper és a málna.
3. A vadalma egyáltalán nem ízletes, sőt szinte ehetetlenül kemény és savanyú.
4. A birsalma nem alma, más családba tartozik, s valójában genetikailag és rendszertanilag is közelebb áll a körtéhez, mint az almához.
5. A világ legöregebb ismert almafajta az Egyesült Államokban, Washington államban, Vancouver városában található. 1825-ben ültették, vagyis az idén 200 éves! 2020-ban halt el végleg a törzse, ám a gyökere még mindig él, amiből új hajtások nőtték.

EGYRE NEHEZEBB ALMÁT TERMESZTENI

Bár Magyarország (főleg Szatmár vidéke) híres a finom almáról, és mindenki azt gondolja, hogy ez a gyümölcs bárhol megterem, sajnos a klímaváltozás miatt ma már itthon is nagy kihívások elé néz a termesztése – osztotta meg velem Németh Gyula és Kovács Barna. Sőt, öntözés nélkül szinte lehetetlen almát gondolni.

Mostanra Lengyelország örökölte meg azt az éghajlatot, ami Magyarországot jellemezte néhány évtizeddel ezelőtt, így tudták átvenni a lengyelek Európában a piacvezető szerepet az almatermesztésben.

Mi, magyarok, egyre kevesebb almát eszünk, hiszen az utóbbi időben sok új gyümölcs jelent meg.

Jelenleg fejenként évente 12 kiló almát ropogtat el egy hazai fogyasztó, míg húsz évvel ezelőtt ez a szám még 15 kiló volt.

A több ezer almafajta mellett most is születnek újak, főleg az Egyesült Államokban, ahol folyamatosan kísérleteznek vele. A nemesítés nem olcsó, és legalább 15-20 évbe telik, mire egy új fajtát sikerül bemutatni. Ez pedig még csak a kezdet, utána be kell vezetni a piacra, ami hatalmas marketingköltség.

Az, hogy az Ausztráliában nemesített Pink Lady mára ekora karriert futott be, leginkább a jó reklámnak köszönhető. Tudatosan hoztak létre egy olyan fajtát, ami nem piros, hanem rózsaszín, roppanós, lédús, jól bírja a szállítást, és hosszan eltartható. Csak a legjobb minőségű almák kaphatják meg a Pink Lady matricát, ami szintén marketingfogás.

Hasonló kampánynak köszönheti sikerét a Granny Smith is, amely azután lett népszerű, hogy jó néhány fogkrém-reklámban szerepelt. Kemény, roppanós és savanyú fajta, nincs különösebb zamata, sőt kissé jellegtelen, de a szép színe és a sűrű tévészereplés miatt népszerű.

Visszatérve a Pink Ladyhez: ez a fajta Magyarországon nehezen termesztendő, mert kifejezetten későn érik, csak a napos, meleg ősz szereti. Ha a hazai termelőket akarjuk támogatni, ne ezt válasszuk!

Kalas Györgyi

Európa számos vidékén a rómaiak terjesztették el az almát

ahogy tőlük megszoktuk, alaposan elsajátították az almatermesztés minden apró fortélyát, és Európa számos vidékén elterjesztették a gyümölcsöt.

Magyarországon főleg az északkéleti területeken és Erdélyben talált ideális otthonra az alma, hiszen inkább a hűvösebb, esősebb klímát szereti. A középkorban fontos élelmiszerré vált,

Zsófi gasztrobloggerrel közösen. A program fókuszában a hazai termelői zöldségek és gyümölcsök sokszínűsége áll. Első alkalommal a mandulát vészték ki, de szó lesz még a sütőtökről és a káposztáról is.

Én az „almás” eseményre érkeztem, amin két bioalmatermesztő, Németh Gyula és Kovács Barna is részt vett, hogy

Szupergyors fordított almatorta, azaz Tarte Tatin

A világ leghíresebb almatortáját két nővér, Caroline és Stéphanie találta ki, akik egy kedves fogadót üzemeltettek Franciaországban még az 1800-as években. Stephanie dolgozott a konyhán, és egyszer véletlenül a sütőben felejtett egy almatortát, amelynek a tetején karamellizálódott a cukor. Rájött, hogy az alma így még finomabb.

A *Tarte tatin* jellegzetessége, hogy fejjel lefelé sütik, azaz először az almát teszik a tepsibe, és erre borítják rá a tésztát. Ami egyébként egy szaftos vajas tészta – én azonban most egy szupergyors változatot hoztam, amelyet bolti leveles tésztából pillanatok alatt az asztalra varázsolhatunk. Garantáltan mindenki imádni fogja!

K. Gy.

Hozzávalók:

- 1 csomag bolti leveles tészta
- 4-5 db alma (nyugodtan lehet savanykásabb)
- 60 g vaj
- 80 g cukor (ha nagyon savanyú az alma, lehet 100 g is)
- 1 csipet só

cukrot: kezdjük el a száraz serpenyőben melegíteni, így a cukor szép lassan be barnul. Ekkor keverjük hozzá a vajat és a csipet sót.

4 Rendezzük el az almákat a vajas karamellben, és hagyjuk megpuhulni.

5 Ha az alma puha, húzzuk le a serpenyőt a tűzről, és borítsuk rá a kitékert leveles tésztát. Valószínűleg nagyobb lesz, mint a serpenyő, de nem baj, duplán is tehetjük, a széleit pedig jól nyomkodjuk le. Szurkáljuk meg villával, majd úgy, ahogy van, fejjel lefelé süssük meg – ez nagyjából 20 percig tart.

6 Ha kissé kihűlt, tegyünk egy tányért a serpenyő tetejére, és egy határozott mozdulattal fordítsuk meg a sütit! Voilá!

1 Melegítsük elő a sütőt 200 fokra.

2 Hámozzuk meg az almákat, vágjuk cikkekre – én vékonyabbra szoktam, de lehet vastagabbra is, mintha kompótot készítenénk.

3 Vegyünk elő egy fémserpenyőt. Nagyon fontos, hogy a fogantyúja is fémből legyen, mert be kell tenni a sütőbe – műanyag nyelvű serpenyő nem jó! A serpenyőben karamellizáljuk a

SZOLGÁLTATÁS

ABLAK, AJTÓ, REDŐNY

REDŐNY, RELUXA, szúnyogháló, napellenző, roletta készítése, javítása, 06-1/356-4840, 06-30/954-4894.

ASZTALOSMUNKÁK/ KÁRPITOSMUNKÁK

IKEA TÍPUSÚ könyvszekrények, konyhabútorok, beépített szekrények, irodabútorok méretre gyártása legolcsóbban. Például könyvszekrény: 228x80x28 cm, 18 800 Ft. Igényes munka, rövid határidő. 06-30/368-1354.

ELTARTÁS, GONDOZÁS, ÉLETJÁRADÉK

ÉLETJÁRADÉKOT FIZETNE leinformálható ügyvéd/pedagógus házaspár ingatlan örökléséért. Telefonszám: 06-70/252-4897.

KIEGÉSZÍTENÉ NYUGDÍJÁT? Nagyobb készpénzre van szüksége? Kössön életjáradéki szerződést ápolással és akár ottlakással. 06-20/553-5474.

INGYENES ÉTKEZTETÉS nyugdíjasoknak! Alapítványi alapú. Jelentkezni: 06-30/242-3669, jobbkezekben@gmail.com

IDŐSGONDOZÁS, házi segítségnyújtás, társas támogatás, takarítás, bevásárlás, étkeztetés, teljes ellátás biztosítása. 06-20/932-0983.

PÁLYAKEZDŐ, fiatal orvos örökösödési szerződést kötne idős személyel. Kérem, hívjon hétköznap du-ként 17.30-tól. Tel.: 06-30/501-3121.

IDŐSGONDOZÁS: megbízható házi gondozókat ajánlunk magánszemélyekhez, bejárással, bentlakással. Empátia Iroda, 06-70/380-5650, 06-70/380-5522, empatiairoda.hu

JÓ ANYAGI HÁTTÉRREL rendelkező fiatalember édesapja örökségét életjáradéki, tartási szerződésbe fektetné hosszú távú befektetés céljából. Minden lehetőséget meghallgatok. Budai Zsolt, 06-70/531-7778.

FIATAL LÁNY életjáradékot kötne. 06-70/775-3510.

KERT, FAKIVÁGÁS KERTÉPÍTÉS, -RENDEZÉS, öntözőrendszer-telepítés, fakivágás, gallyazás, metszés, permetezés, lombgyűjtés, termőföldszállítás, számlával. Szócsi Dénes, 06-30/784-6452.

KERTÉPÍTÉS, öreg kertek ifjítása, metszés, permetezés, fűnyírás, fakivágás, szállítás, bokrok, sövények vágása. Egyéb kertészeti munkákat vállalom. Szilágyi Csaba, 06-20/970-7506.

LAKÁSSZERVIZ

FESTÉS-MÁZOLÁS-TAPÉ-TÁZÁS, kőműves-, burkolatjavítás, díszlécfelrakás, bontás, sittelszállítás. 06-30/568-6255, Kovács Gergely.

FESTÉS-, BURKOLÁS-, KŐMŰVESMUNKÁT vállalom. Nyugdíjasoknak kedvezményrel, bútormozgatással, takarítással. Tel.: 06-30/422-1739.

LAPOS TETŐK csapadékvíz el- leni szigetelése bádogos munkákkal együtt, garanciával, referenciával. Zsindelytetők javítása és készítése. 06-20/471-1870, 06-70/627-1913.

ALPINISTA munkák: homlok- zatfelújítás, lefolyó és ereszcatornák szerelése, kőműves- és festőmun- kák, veszélyelhárítás, függőfolyosók felújítása, veszélyes fák kivágása, dryvit szigetelés. Tel.: 06-20/471-1870, 06-70/627-1913.

FÉMKAPOK JAVÍTÁSA, kitá- masztók, aknafedelek, ajtóbehúzó, postaládázarak cseréje, kapaszkodó- korlátok készítése. Tel.: 06-20/380-8988.

KONTÉNERES SITTSZÁLLÍTÁS, sóder, homok, murva, zöldhulladék, termőföld. Tel.: 06-20/464-6233.

LAKÁSFELÚJÍTÁS, SZOBA- FESTÉS, tapétázás, parkettázás, csempézés, vízszelzés, villanysze- relés, kőművesmunkákat és kisebb munkákat is vállalom, garanciával. Halász Tibor. Tel.: 06-1/202-2505, 06-30/251-3800.

TETŐDOKTOR! Régi, hajlott te- tők javítása, cseréje, beázáselhárítás, bádogozás, Lindab tető, új tető cserepezése, kisebb javítások, SOS munkák: 06-20/466-2774, 06-30/622-5805.

KŐMŰVESMUNKÁK, KERÍTÉ- SEK, járdák, vízóraaknak készítése, javítása, utólagos falszigetelés, bur- kolatjavítás, térkövezés. 06-30/341-3423, Kara László.

II. KERÜLETI LAKOS professzio- nális gépekkel vállal térkő-, terasz- és ablaktisztítást 10 m magasságig, to- vábbá szőnyeg- és kárpittisztítást. Tel.: 06-30/309-8639.

FÜRDŐSZOBÁK, LAKÁSOK felújítása. Gyors felmérés, ajánlat- tétel. Burkolás, festés, kőműves, víz/gáz, villanyszerelés, ablak/ ajtócsere, parkettázás. Kulturált kivitelezőcsapat, helyi referenciák- kal. 06-70/245-8334.

TÁRSASHÁZAK

TÁRSASHÁZAK/LAKÁS- SZÖVETKEZETEK könyvelését, bevallások, beszámolók elkészítését vállalkuk 1000 Ft/hó/albetét díjtól. Érdeklődés csak K-SZ-CS: 06-1/605-5000 vagy petpek.hu.

TÁRSASHÁZI LÉPCSŐHÁ- ZAK takarítását, télen hólapátolá- sát vállalkuk 25 000 Ft/hó díjtól. Érdeklődés csak K-SZ-CS: 06-1/605-5000 vagy petpek.hu.

TÁRSASHÁZI KÖZÖS képviselet. 06-70/338-6723, kozoskepviselo.hu

TÁRSASHÁZAK KÖZÖS kép- viseletét vállalom. 06-30/394-3411, andrea.szivos@gmail.com

XII. KERÜLETI, ÚJSZERŰ, kis társasház keres kültéri-beltéri rend- ben tartási munkákra rendszeresen megbízható, környékbeli segítséget. Tel.: 06-20/944-9524.

VÍZ, GÁZ, VILLANY, FÜTÉS

VILLANYSZERELÉS AZONNAL! Hibaelhárítástól a teljes felújításig. Petrás József villanyszerelő mester. ELMŰ-ügyintézésel. Tel.: 06-1/246-9021, 06-20/934-4664.

GÁZKÉSZÜLÉK-SZERELÉS! Gázkonvektorok, FÉG készülékek, gáztűzhelyek, gázkazánok karban- tartása, javítása, beüzemelése. 06-30/443-2031.

LAKÁS/INGATLAN/ BÉRLEMÉNY

„BUDAVÁR ‘89” Ingatlanköz- vetítő Magániroda! 06-1/201-7719, Zwillingner.

BAKOSLAK INGATLAN kész- pénzes ügyfelei részére keres eladó ingatlanokat, azonnali fizetéssel. Tel.: 06-1/326-0618, 06-20/974-0571.

BAKOSLAK INGATLAN KE- RES hosszú távra kiadó igényes házat, ikerházat, sorházat és laká- sokat külföldi és magyar ügyfelei és családjaik részére. Tel.: 06-1/326-0618, 06-20/974-0571.

KÉSZPÉNZÉRT VÁSÁROL- NÉK tulajdonjogot, tulajdonrész, hányadot, terhelten is. Életjáradéki szerződést kötnek az Ön által vá- lasztott ügyvéddel. Markó István, 06-70/428-7664.

2 SZOBÁS, ÉTKEZŐS, 3. emeleti (felújítandó), 53 nm-es, téglalapítású lakás eladó a Thomán István utcában. 06-30/441-7236.

FIATAL PÁR NYARALÓT vásárol- na a Dunakanyarban vagy a Balato- non. 06-30/452-5074.

2-3 SZOBÁS, EMELETI LA- KÁST keresünk ügyfelünk számára. Tucza Szabolcs, 06-70/398-5027, szabolcs@otthonmindenkinnek.hu

LOMTALANÍTÁS

LOMTALANÍTÁS! Hagyaték, el- adás előtti és utáni ingatlanok teljes kiürítése, lomtalanítása. 06-30/703-0518.

MOST LOMTALANÍTÁSKOR lomok kihordását vállalom, továbbá bontást, sithordást és teljes lakás- felújítást A-Z-ig. 06-70/744-4864.

OKTATÁS

MATEMATIKÁBÓL, ANGOL- BÓL vizsgafelkészítés egyénileg: 06-30/074-1572.

FRANCIANYELV-OKTATÁST, érettségire, nyelvvizsgára online felkés- zítést vállal nagy szakmai tapasztalat- tal rendelkező, diplomás franciatanár. 06-30/830-2116.

RÉGISÉG

ALMÁSI KATALIN VÁSÁROL legmagasabb áron bútorokat, por- celánokat, festményeket, órákat, dísztárgyakat, kristályt, könyveket, lemezeket, bizsukat, ezüstöt, arany ékszereket, kitüntetést, régi pénzt, tel- jes hagyatékot, értékbecsléssel, díjta- lan kiszállással! Tel.: 06-30/308-9148.

KELETI SZŐNYEG- ÉS MŰ- TÁRGYBECSŰS vásárol régi keleti szőnyegeket és műtárgyakat, sérült állapotban is. Készpénzfizetéssel. Ki- szállás díjtan. Tel.: 06-30/456-3938.

KÉSZPÉNZÉRT VESZEK, érték- becsléssel, bútorokat, dísztárgyakat, írógépet, varrógépet, zongorát, köny- veket, bakelitlemezeket, porcelánokat, csipkét, kitüntetést, ezüstöket, régi pénzt, bizsukat, aranyat, teljes hagyatékot. Díjtan kiszállással. Németh Dániel, 06-70/756-9733.

IRÁNY A HEGYVIDÉKI BARKÁCSMŰHELY!

A XII. kerület első közösségi barkácsműhelye, a Hegyvidéki Barkácsműhely várja vendégeit a Márvány utca 44. szám alatt (bejárat a Hertelendy utca 9. felől).

A műhelyben hozott anyagból, szakember felügyelete mellett lehet elkészíteni a saját termékeket fából, fémből, műanyagból vagy textilből.

- A BARKÁCSMŰHELYT A KÖVETKEZŐ SZEMÉLYEK HASZNÁLHATJÁK:
- XII. kerületi állandó lakcímmel vagy érvényes tartózkodási hellyel rendelkező,
 - 18. életévüket betöltött lakosok, akik a használat előtt a használati felelősségekre vonatkozó nyilatkozatot megismerték és egyetértőleg aláírták,
 - befizetik a barkácsműhely eszközhasználati díját.
 - 14 és 18 év közötti személyek csak nagykorú személy kíséretében tartózkodhatnak a helyiségben.

Az eszközhasználat díja: **300 Ft/óra** minden megkezdett óra után (az összeget online bankkártyás fizetéssel lehet kiegyenlíteni). **Időpontfoglalás:** személyesen a Hegyvidéki Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálatán vagy online az **eugyintezes.hegyvidek.hu**-n.

Nyitvatartási rend:
csütörtök: 14–19 óráig
péntek: 14–19 óráig
szombat: 9–14 óráig

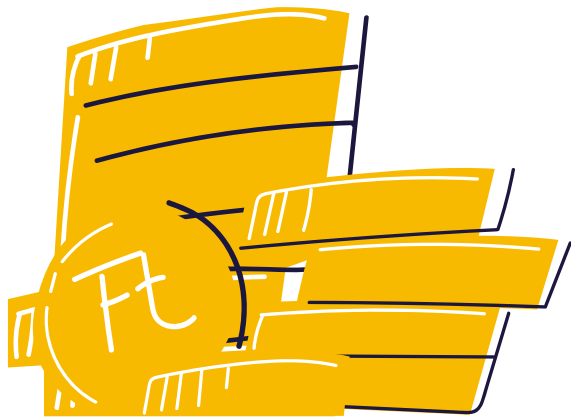
TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:
+36 1 616 1683

HEGYVIDÉKI ÖNKORMÁNYZAT

ADÓ CSÖK KENTÉS?

Kezdd a befektetéseiddel!
Nyiss **TBSZ-t** még idén!

www.hold.hu/adocsokkentes

Végveszélybe sodorhatja a magyar szőlőt az amerikai szőlőkabóca

Egy délről érkező rovarkártevő, az amerikai szőlőkabóca terjeszt baktériumos betegséget a hazai szőlőültetvényeken, ami tragikus esetben a teljes állomány pusztulását is okozhatja. A kritikus helyzetben a minisztérium intenzív felderítést végez, miközben a zárlati kórokozót a 22 borvidékből már 21-ben észlelték.

Mivel a fertőzött szőlőtőkék száma évente megtízszereződhet, és az érintett terület termés hozama 20-50 százalékkal csökkenhet, ezért tétlenségre kártható pesszimizmusra nincs idő. Reálisan kell látni a helyzetet és mindazt, amit még meg lehet tenni a szőlőállomány védelmében – vallják a helyzetet ismerő szakmabeliek.

Néhány éve az állattenyésztésben felbukkanó járványok követeltek drasztikus pusztítással járó intézkedéseket, most a szőlő esetében is ennek réme fenyeget. Ráadásul a fertőzést potenciálisan terjesztő kiskerti szőlőlugasok és felhagyott ültetvények az ország minden településén jelen vannak. Ugyanakkor ezek bevizsgálása, megvédése vagy végső esetben kivágatása komoly anyagi, jogi és gyakorlati kihívásnak tűnik.

A szekszárdi borvidéken már tavaly megtalálták a kórokozót, az amerikai szőlőkabócát, és a fertőzött terület 3 kilométeres

körzetében karanténzónát jelöltek ki. Ide esnek Sebestyén Csaba szőlői is, aki elmondta, hogy szigorúan betartják a növényvédelmi előírásokat, amihez segítséget kapnak a hatóságoktól. Az ő szőlői még egészségesek, de biztosan lesznek kivágások – vélte a szekszárdi borász –, és ha baj lesz a szőlővel, azt sok kapcsolódó ágazat megsínyli.

HOGYAN JÖN A KÉPBE A KABÓCA?

Az amerikai szőlőkabóca a klímaváltozás hatására terjed észak felé a Balkánról. Az igazi probléma, hogy az aranyszínű sárgaság nevű, végzetes, úgynevezett fitoplazmás (egyfajta baktériumos) szőlőbetegséget terjeszti.

Szerepe olyan, mint a szúnyogoké a malária esetében:

a váltóláz nem terjed közvetlenül emberről emberre, kell a szú-

Állítsuk meg az amerikai szőlőkabócát! Az általa terjesztett betegség óriási pusztítást végez

nyog, amelyik a beteg megcsípésével a vérrrel együtt a parazitát is kiszívja, majd a következő áldozatába az érzéstelenítő nyálával együtt befecskendezi. A szőlőkabóca a táplálkozása során hasonló módon veszélyezteteti a szőlőültetvényeket.

A kabócák pete alakban telelnek, majd lárváik június végén érik el azt a fejlettségi állapotot,

amikor már olyan mélyen meg tudják szúrni a növényt, hogy képesek megfertőzni baktériumokkal. A kabócák nagyjából ebben az időszakban kezdenek repülni is.

Tavasszal lemosó permetezéssel lehet védekezni ellenük, ami a petéket pusztítja el, a fejlődés és rajzás idején pedig rovarölő szerekkel érdemes permetezni, ami a lárvákat és a kifejlett állatokat öli meg. Sajnos a kabócák kicsik, és nagyon ügyesen elbújnak, így a leggondosabb kezelések sem eredményeznek teljes sikert – mondja a gyakorlatban edződött növényorvos.

A szőlészek először a tünetekkel találkozhatnak: a zöld levelek ropogva törnek darabokra, mintha szárazak lennének, a friss hajtások nem érnek be, olyan rugalmasak, hogy akár csomót is lehet kötni rájuk. A névadó

sárgás színeződés a leveleken, valamint a fürtök sorvadása sem egyértelmű tünet, hiszen ilyen sok más kártevő és kórokozó is előidézhet. Egyelőre nincs vegyszer, ami végezne a fitoplazmás fertőzéssel.

MÁSKÜLÖNBEN JÓ ÉVIÁRAT AZ IDEI!

A Káli-medencében termelő Pálffy Gyula borász lapunknak elmondta, hogy 6 hektáros szőlőültetvényükön az idén nyáron fedezték fel az első tünetes tőkéket. Az érzékenyebb Rajnai rizling és Kékfrankos fajtákból a beküldött minták vizsgálata alapján nagyjából

60 tőkét kellett kihúzni és megsemmisíteni.

Szerencsére ez még nem végzetes veszteség, de minden növényvédelmi lehetőséget ki kell használni, ezért a szüret után elvégezték a javasolt permetezést is.

A baj nem is annyira a művelt területekkel van, hanem a kárpótlásból visszakapott és harminc éve elvadult földekkel. Egyre több hegyközség hangoztatja, hogy a sikeres védekezés érdekében ki kell kényszeríteni ezeknek a területeknek a kezelését is. A föld termelésre való – foglalta össze a szakma véleményét a köveskáli borász –, nem pedig arra, hogy befektetési céllal évtizedekig parlagon hagyják a tulajdonosaik.

Barta István

HEGYVIDÉK: FILOXÉRA VOLT, FITOPLAZMA NINC

A filoxéra, ez az Észak-Amerikából származó apró rovar 1863-ban bukkant fel Európában, majd tizenkét évvel később hazánkban. Jókai Mór svábhegyi kertjében is tizedelte a tőkéket, felbosszantva az író, aki így nyilatkozott a helyzetről: „A filoxéra elleni háborút folytatni kell, mert ami rossz van a földön, az tőkéletesen el nem vész soha.” Még a háború is kevés volt azonban, nem sikerült hatékonyan védekezni ellene, így két évtized alatt a szőlőállomány 60 százalékat kipusztította. Csak a rezisztens fajták megjelenése jelentett valós védelmet a károkozása ellen. Ma a Jókai-kertben lévő 50 sor tőkén nincs nyoma a fertőzésnek – mondta Búza Péter, a kert művelő Kadarka Kör vezetője. Hozzátette, a hegyvidéki tőkéken a fitoplazmás fertőzésnek sincs nyoma, a jelentősebb szőlőtermő területek ugyanis messze fekszenek innen, és kevés az esély, hogy a kabócák megtegyenek ekkora távot.

Zajban élünk és halunk!

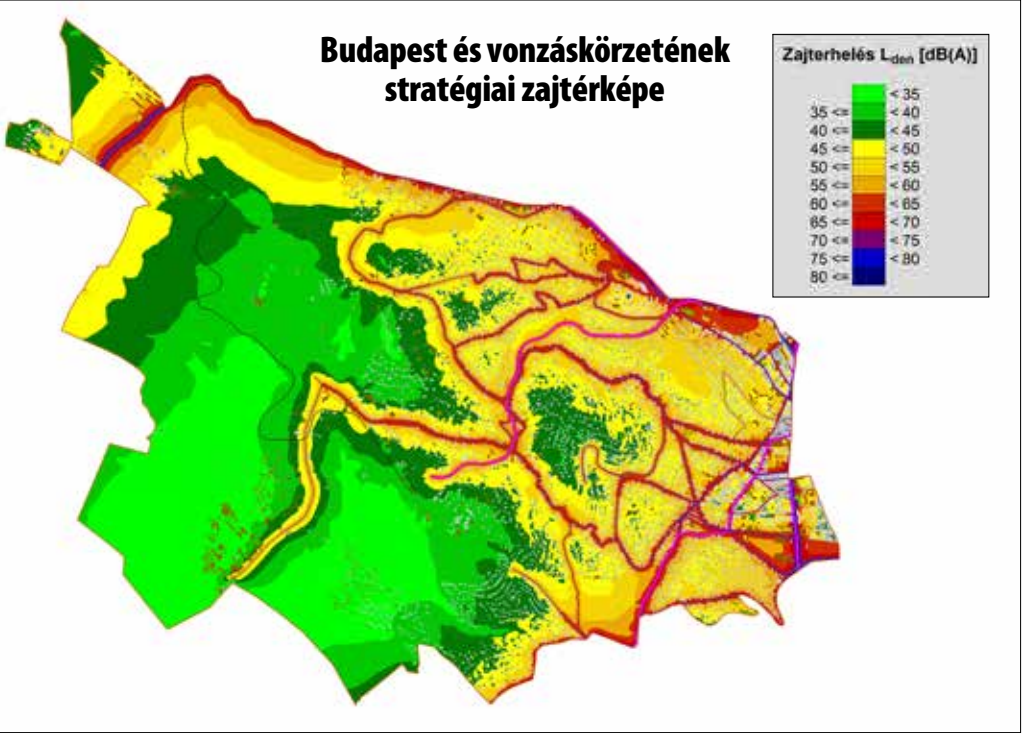
Kerületünket nyugodt, békés, zöld szigetnek szeretjük látni, ami szinte mentes a városi élet környezetre és egészségre káros hatásaitól. Ehhez képest a zajterhelés semmiképpen sem nevezhető optimálisnak, sőt – kevesen tudják – a légszennyezés után a második leggyakoribb oka a városi ember halálát okozó egészségkárosodásnak.

Aki a XII. kerületben él, tisztában van a problémával. Lakjon akár a zöldövezet szívében, sok esetben még hátfélén is erős zaj szűrődik be a nyitott ablakon. Messze, a Hegyvidék dombos régióiba is felhallatszik a vonatok kattogása, vagy éppen a fogas semmivel ösze-

szem nem téveszthető zakatolása, esetleg a városban tartott koncertek dübörgése. A Hegyvidék alsó, városias részein pedig még hatványozottabban jelen van a zaj. Szerencsések vagyunk, mert a le- és felszálló repülőgépek, az autópályák legzajosabb bevezető

szakaszai, a rakpartok, a hangos gyárak és a rendszeres koncertek sem jellemzők erre, de ettől még távolról sincs csend. A XII. kerület néhány évvel ezelőtt készült zajtérképére tekintve felismerhető, hogy

az Alkotás utca és a Böszörményi út környéke erősen zajos, míg a domboldalak zajterhelése mérsékeltebb,

kívé a – tömegközlekedéssel is érintett – főútvonalak környékét, ahol a helyzet kritikus. Általános összehasonlításban a főváros hasonló zajszinttel rendelkezik, mint a kontinens más nagyvárosai, bár a különböző mérési protokollok és a szubjektív hatások miatt nehéz ténylegesen összevetni az eredményeket.

MIT LEHET(NE) TENNI?

A legismertebb megoldás a probléma ellen a zajvédő fal, amely valóban védi a mögötte álló területet. Jó példa erre a Csörsz park Hegyalja úti oldalán álló, növényzettel befuttatott fal, amelyet megkerülve könnyen érzékeljük a különbséget.

Szintén nagy segítség lehet az észszerű forgalomszervezés – ami eltereli a gépjárműveket a lakóövezetek környékéről –, valamint a kiszolgált, hangos buszok és a csikorgó villamosok korszerűsítése. A buszoknál időszzerű lenne az elektromos hajtásra váltás, amiről évek óta szó van a Hegyvidéken.

Szintén jótékonyan hat a kifejezetten zajos építkezések esetében, ha csak nappal dolgoznak a munkagépek. Bizonyosan sokan egyetértenek azzal, hogy

a magántulajdonú gépjárművek zajkibocsátásának ellenőrzése is aktuális probléma.

MAGAS VÉRNYOMÁST IS OKOZHAT A LÁRMA

Amikor éjszaka úgy érezzük, hogy csend van, a város állandó háttérzaja általában 15-30 decibel erősségű. Ilyen körülmények között még lehet nyugodtan aludni, de ha ez az érték eléri az 50-55 decibelt, akkor a pihentető alvásnak vége, helyét a stressz, a szívdobogás, a magas vérnyomás és a levertség veszi át. Ez a zajszint nappal is stresszt és hosszabb távon egészségkárosodást okoz (fejfájást, álmatlanságot, fülzúgást). Egy építkezésen, a forgalmas utcán vagy egy busz belsejében nem ritka a 65-80 decibelees láрма sem. Szerencsére a fájdalomküszöbnek tartott 120 decibelt ritkán lépi át a zajszint, amelynek aktuális értéke rengeteg szubjektív és objektív tényezőtől függ – például a napszaktól, az évszaktól, az időjárástól, a közlekedési helyzettől, a közeli gyárak, építkezések, a járművek számától, a zöldterületek elhelyezkedésétől, az intézmények közelségétől.

Egy-egy nagy teljesítményű, hangos autó egész hegyoldalakat ébreszt fel. A világ számos pontján speciális kamerák figyelik a zajos útszakaszokat, és a mérések alapján kapnak bírságot a feleslegesen dudálók, vagy az uniós határértékeknél hangosabb közlekedők.

SZOMSZÉDHERGELŐ LÉGKONDITIONÁLÓK

Azonban van, ami nem megoldható felülről szervezve. Ilyenek például a lakók által végzett kerti munkák zaja, a valós ok nélkül szirénázó riasztók vagy az épületgépészeti berendezések okozta hanghatások. Ezekkel egymás életminőségét rontjuk, ami alól persze végső soron magunkat sem tudjuk kivonni. Nem ritka jelenség, hogy egyetlen légkondicionáló zúgása 50 méteres körzetben több tucatnyi szomszéd éjszakáját teszi tönkre.

A zajszint mérése a szubjektív „élmény” mellett műszerrel is lehetséges, sőt akár egy okostelefonra letölthető alkalmazás is szolgálhat tájékoztató jellegű összehasonlító adatokkal. Arra mindenképpen alkalmas, hogy megítéljük, hol vannak a lakás zajos és csendes zuga, és hol „szökkik be” a zaj az étletterünkbe.

Sokszor egy ablakcsere is nagy életminőség-javulást hoz,

de a morálást felerősítő homlokzatszigetelő anyagok például ronthatnak is a helyzeten. Persze mindezek csak a személyes étletterünket érintő megoldások. Az igazi az lenne, ha sok apró központi és egyéni intézkedés által az egész kerületben érzékelhető változást tudnánk elérni.

BI.